

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

DIREKTIVA 2006/43/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 17. svibnja 2006.

o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 157, 9.6.2006., str. 87)

Promijenila:

						Službeni list		
						br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva 2008/30/EZ 11. ožujka 2008.	Europskog	parlamenta	i	Vijeća od	L 81	53	20.3.2008
► <u>M2</u>	Direktiva 2013/34/EU 26. lipnja 2013.	Europskog	parlamenta	i	Vijeća od	L 182	19	29.6.2013
► <u>M3</u>	Direktiva 2014/56/EU 16. travnja 2014.	Europskog	parlamenta	i	Vijeća od	L 158	196	27.5.2014

DIREKTIVA 2006/43/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 17. svibnja 2006.

o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 44. stavak 2. točku (g),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Četvrtom direktivom Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava ⁽³⁾, Sedmom direktivom Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. o konsolidiranim financijskim izvještajima ⁽⁴⁾, Direktivom Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija ⁽⁵⁾ i Direktivom Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim izvještajima osiguravajućih društava ⁽⁶⁾ trenutačno se propisuje revizija godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja putem jedne ili više osoba ovlaštenih za obavljanje revizije.
- (2) Uvjeti za davanje odobrenja osobama odgovornima za obavljanje zakonske revizije propisuju se Osmom direktivom Vijeća 84/253/EEZ od 10. travnja 1984. o potvrđivanju osoba odgovornih za provođenje zakonskih revizija računovodstvenih dokumenata ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ SL C 157, 28.6.2005., str. 115.

⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 28. rujna 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 25. travnja 2006.

⁽³⁾ SL L 222., 14.8.1978., str. 11. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL 178, 17.7.2003., str. 16.).

⁽⁴⁾ SL L 193, 18.7.1983., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ.

⁽⁵⁾ SL L 372, 31.12.1986., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ.

⁽⁶⁾ SL L 374, 31.12.1991., str. 7. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ.

⁽⁷⁾ SL L 126, 12.5.1984., str. 20.

▼B

- (3) Vijeće je zbog nedostatka usklađenog pristupa zakonskim revizijama u Zajednici u svom priopćenju iz 1998. godine „Zakonska revizija u Europskoj uniji: put naprijed” ⁽¹⁾, predložilo osnivanje revizorskog odbora koji bi u uskoj suradnji s računovodstvenom strukom i državama članicama trebao razraditi daljnje aktivnosti.
- (4) Temeljem rada tog Odbora, Komisija je 15. studenoga 2000. izdala Preporuku o osiguranju kvalitete zakonske revizije u EU: Minimalni zahtjevi ⁽²⁾ te 16. svibnja 2002. Preporuku o neovisnosti ovlaštenih revizora u EU: Zbirka osnovnih načela ⁽³⁾.
- (5) Cilj je ove Direktive postići visoku, iako ne i potpunu usklađenost uvjeta za zakonsku reviziju. Osim ako nije drukčije propisano ovom Direktivom, država članica koja zahtijeva zakonsku reviziju može postaviti i strože uvjete.
- (6) Kvalifikacije za obavljanje revizije koje zakonski revizori steknu na temelju ove Direktive smatraju se ekvivalentnima. Države članice stoga više ne bi trebale moći zahtijevati da većinsko pravo glasa u revizorskoj firmi moraju imati revizori koje je ovlastila država članica ili da većinu članova administrativnog ili upravnog tijela revizorskog društva mora odobriti država članica.
- (7) Zakonska revizija zahtijeva odgovarajuće poznavanje područja kao što su pravo društava, porezno pravo i socijalno pravo. Prije nego što se ovlaštenom revizoru iz druge države članice izda odobrenje za rad, to je znanje potrebno provjeriti.
- (8) Radi zaštite trećih osoba svi bi se ovlašteni revizori i revizorska društva trebala upisati u javni registar koji sadrži osnovne podatke o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima.
- (9) Ovlašteni revizori trebali bi se pridržavati najviših etičkih standarda. Oni bi, stoga, trebali djelovati u skladu s profesionalnom etikom koja pokriva barem njihovu funkciju zastupanja javnog interesa, njihovo poštenje i objektivnost te stručnu osposobljenost i dužnu pažnju. Funkcija zastupanja javnog interesa ovlaštenih revizora znači da se šira zajednica osoba i ustanova oslanja na kvalitetu rada ovlaštenog revizora. Visoka kvaliteta revizije pridonosi urednom funkcioniranju tržišta unapređivanjem cjelovitosti i učinkovitosti financijskih izvještaja. Komisija kao minimalne standarde može donijeti provedbene mjere o profesionalnoj etici. Pritom u obzir može uzeti načela iz Kodeksa etike Međunarodnog saveza računovođa (IFAC).

⁽¹⁾ SL C 143, 8.5.1998., str. 12.

⁽²⁾ SL L 91, 31.3.2001., str. 91.

⁽³⁾ SL L 191, 19.7.2002., str. 22.

▼B

- (10) Važno je da ovlaštene revizori i revizorska društva poštuju privatnost svojih klijenata. Stoga bi ih se trebalo obvezati strogim pravilima o povjerljivosti i čuvanju poslovne tajne, što s druge strane ne bi trebalo spriječiti pravilnu primjenu ove Direktive. Navedeni bi propisi o povjerljivosti također trebali vrijediti i za sve ovlaštene revizore i revizorska društva koja su se prestala baviti određenim revizijskim nalogom.
- (11) Pri obavljanju zakonske revizije ovlaštene revizori i revizorska društva trebali bi biti neovisni. Oni revidirani subjekt smiju izvještavati o rezultatima revizije, ali bi se trebali suzdržati od sudjelovanja u unutarnjim postupcima odlučivanja subjekta koji je predmet revizije. Ako se nađu u situaciji u kojoj je prijetnja po njihovu neovisnost prevelika, čak i nakon primjene zaštitnih mjera za ublažavanje te prijetnje, isti bi trebali odstupiti od revizije ili se pak suzdržati od sudjelovanja u istoj. Zaključak da postoji odnos koji kompromitira neovisnost revizora može se razlikovati u slučaju postojanja odnosa između revizora i subjekta nad kojim se izvršava revizija te povezanosti mreže i revidiranog subjekta. Kada se nacionalnim odredbama propisuje ili dopušta da udruga u smislu članka 2. stavka 14. ili sličan subjekt iz članka 45. Direktive 86/635/EEZ mora ili može biti član neprofitnog subjekta za reviziju, objektivna, razumna i informirana strana ne bi zaključila da odnos utemeljen na članstvu kompromitira neovisnost ovlaštenog revizora ako se, kada takav subjekt za reviziju izvodi zakonsku reviziju jednog od svojih članova, na revizore koji obavljaju reviziju i te osobe koje mogu utjecati na reviziju primjenjuju načela neovisnosti. Primjeri prijetnji po neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva su izravni ili neizravni financijski interes u subjektu nad kojim se revizija obavlja te pružanje dodatnih usluga koje nisu obuhvaćene revizijom. Također, neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva može kompromitirati i razina pristojbi primljenih od subjekta nad kojim se obavlja revizija i/ili struktura tih pristojbi. Vrste zaštitnih mjera koje se primjenjuju za ublažavanje ili uklanjanje tih prijetnji obuhvaćaju zabrane, ograničenja, druge politike i postupke te objavu podataka. Ovlaštene revizori i revizorska društva trebali bi odbiti obavljanje bilo kakvih dodatnih usluga izvan okvira revizije koje kompromitiraju njihovu neovisnost. Komisija kao minimalne standarde može usvojiti provedbene mjere o neovisnosti. Pritom bi Komisija u obzir mogla uzeti načela iz prethodno spomenute Preporuke od 16. svibnja 2002. Radi utvrđivanja neovisnosti revizora, potrebno je pojasniti pojam „mreže” unutar koje revizori djeluju. U tom pogledu u obzir se trebaju uzeti različite okolnosti, primjerice slučajevi u kojima bi se struktura mogla nazvati mrežom jer je usmjerena ka dijeljenju dobiti ili troškova. Kriteriji za dokazivanje da mreža postoji trebali bi se prosuđivati i procjenjivati na temelju svih dostupnih činjenica, npr. postoje li uobičajeni zajednički klijenti.
- (12) U slučaju vlastite revizije ili vlastitog interesa, kada je to potrebno radi zaštite neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, država članica, a ne ovlaštene revizor ili revizorsko

▼B

društvo, odlučuje treba li se ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo povući ili suzdržati od sudjelovanja u reviziji s obzirom na klijente kojima se pruža usluga revizije. Ovo međutim ne bi trebalo rezultirati situacijom da se državama članicama nametne opća dužnost sprečavanja ovlaštenih revizora i revizorskih društava da svojim klijentima pružaju i usluge izvan okvira revizije. U svrhu utvrđivanja je li u slučaju vlastitog interesa ili vlastite revizije uputno da se ovlaštenim revizorima ili revizorskim društvima zabrani obavljanje zakonske revizije s ciljem osiguranja neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, čimbenici koji se uzimaju u obzir trebali bi obuhvatiti i pitanje je li subjekt od javnog interesa nad kojim se obavlja revizija izdao prenosive vrijednosnice kojima se trguje na reguliranom tržištu u smislu članka 4 stavka 1. točke (14) Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata ⁽¹⁾.

- (13) Važno je osigurati dosljedno visoku kvalitetu svih revizija propisanih pravom Zajednice. Stoga bi se sve zakonske revizije trebale obavljati u skladu s međunarodnim standardima o reviziji. Mjere za provedbu tih standarda u Zajednici trebale bi se donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽²⁾. Pri procjeni tehničke valjanosti međunarodnih revizijskih standarda Komisiji bi trebao pomoći tehnički odbor ili skupina za reviziju te bi se u isto trebao uključiti i sustav tijela javnog nadzora u državama članicama. Radi postizanja maksimalne usklađenosti, državama članicama trebalo bi se omogućiti da uvedu dodatne nacionalne revizijske postupke i uvjete isključivo onda kada oni proizlaze iz specifičnih nacionalnih zakonskih propisa vezanih uz opseg zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja odnosno kada spomenuti propisi nisu obuhvaćeni usvojenim međunarodnim revizorskim standardima. Države članice te dodatne revizijske postupke mogu zadržati dok se revizijski postupci ili propisi ne definiraju naknadno donesenim međunarodnim revizijskim standardima. Međutim, ako usvojeni međunarodni revizijski standardi obuhvaćaju revizijske postupke čija bi provedba rezultirala specifičnim pravnim sukobom s nacionalnim pravom koji proizlazi iz specifičnih nacionalnih uvjeta vezanih uz opseg zakonske revizije, države članice mogu izbaciti sporni dio međunarodnog revizijskog standarda na onoliko dugo koliko taj sukob postoji, pod uvjetom da se primjenjuju mjere iz članka 26. stavka 3. Sva dodavanja ili brisanja koje obavi država članica trebala bi pridonijeti visokoj razini vjerodostojnosti godišnjih financijskih izvještaja te biti u javnom interesu. Prethodno navedeno znači da države članice primjerice mogu zahtijevati dodatno revizorsko izvješće za nadzorni odbor ili propisati druge zahtjeve glede izvješćivanja i revizije utemeljene na nacionalnim propisima o korporativnom upravljanju.

⁽¹⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

▼B

- (14) Da bi Komisija usvojila primjenu međunarodnog revizijskog standarda u Zajednici, on mora biti međunarodno općeprihvaćen te osmišljen uz puno sudjelovanje svih zainteresiranih strana nakon otvorenog i transparentnog postupka, pridonositi vjerodostojnosti i kvaliteti godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja te koristiti Europskom javnom dobru. Potrebu za donošenjem Izjave o međunarodnoj revizorskoj praksi kao dijela standarda u skladu s Odlukom 1999/468/EZ trebalo bi procijeniti zasebno za svaki pojedini slučaj. Komisija bi trebala osigurati da se prije početka postupka usvajanja provede kontrola radi utvrđivanja jesu li navedeni uvjeti ispunjeni te o istome izvijestiti članove Odbora osnovanog u skladu s ovom Direktivom.
- (15) Kod konsolidiranih financijskih izvještaja važno je postojanje jasne definicije odgovornosti ovlaštenih revizora koji obavljaju reviziju sastavnih dijelova grupe. U ovom bi smislu revizor grupe trebao snositi punu odgovornost za revizorsko izvješće.
- (16) Radi povećanja mogućnosti usporedbe između društava koja primjenjuju iste računovodstvene standarde i jačanja povjerenja javnosti u funkciju revizije, Komisija za potrebe revizije godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja pripremljenih na temelju odobrenih međunarodnih računovodstvenih standarda može usvojiti zajedničko revizorsko izvješće, osim ako odgovarajući standard za takvo izvješće nije donesen na razini Zajednice.
- (17) Redovite kontrole dobar su način postizanja stalne visoke kvalitete zakonskih revizija. Stoga bi se na ovlaštene revizore i revizorska društva trebao primjenjivati sustav osiguranja kvalitete koji je neovisan o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima koji se kontroliraju. Radi primjene odredbi članka 29. o sustavima osiguranja kvalitete, države članice mogu odlučiti da se, ako pojedinačni revizori imaju zajedničku politiku osiguranja kvalitete, trebaju razmatrati isključivo uvjeti za revizorska društva. Države članice sustav osiguranja kvalitete mogu organizirati tako da se kontrola osiguranja kvalitete za svakog pojedinačnog revizora izvršava najmanje svakih šest godina. U ovom se smislu financiranje sustava osiguranja kvalitete mora odvijati bez nedopuštenih utjecaja. U slučajevima u kojima je povjerenje u sustav osiguranja kvalitete ozbiljno narušeno, ovlasti za donošenje provedbenih mjera u vezi s organizacijom sustava osiguranja kvalitete te za financiranje trebala bi imati Komisija. Da bi se izbjeglo nametanje nepotrebnih opterećenja odnosnim strankama, sustave javnog nadzora država članica trebalo bi potaknuti na pronalaženje usklađenog pristupa izvođenju kontrola za osiguranje kvalitete.
- (18) Istraživanja i primjerene sankcije pomažu spriječiti i ispraviti neprikladno izvršavanje zakonske revizije.

▼B

- (19) Ovlašteni revizori i revizorska društva odgovorni su za obavljanje svojih zadataka uz primjenu dužne pažnje te bi stoga trebali odgovarati za financijsku štetu koja proizađe iz pomanjkanja dužne pažnje. Međutim, mogućnost revizora i revizorskog društva da dobije pokriće osiguranja odgovornosti iz djelatnosti može ovisiti o tome vrijedi li za njih neograničena financijska odgovornost. Komisija namjerava ispitati ova pitanja uzimajući u obzir činjenicu da se režimi odgovornosti u državama članicama mogu znatno razlikovati.
- (20) Države članice trebale bi organizirati učinkovit sustav javnog nadzora za ovlaštene revizore i revizorska društva na temelju nadzora u matičnoj državi. Regulatorno uređenje javnog nadzora trebalo bi omogućiti učinkovitu suradnju na razini Zajednice u pogledu aktivnosti država članica vezanih uz nadzor. Sustavom javnog nadzora trebale bi upravljati osobe koje nisu aktivni revizori, ali raspolažu potrebnim znanjem o područjima relevantnima za zakonsku reviziju. Te osobe mogu biti stručnjaci koji nikada nisu bili povezani s revizorskom strukom ili pak bivši revizori koji su napustili struku. Međutim, države članice manjem broju osoba koje se bave revizijom mogu dopustiti da sudjeluju u upravljanju sustavom javnog nadzora. Nadležna tijela država članica trebala bi međusobno surađivati kad god je to potrebno radi obavljanja nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima kojima su dali odobrenja. Takva suradnja može znatno doprinijeti osiguravanju stalne visoke kvalitete zakonske revizije u Zajednici. Budući da je na europskoj razini potrebno osigurati učinkovitu suradnju i usklađenost nadležnih tijela koja su odredile države članice, imenovanje jednog subjekta odgovornog za uspostavu suradnje ne bi smjelo dovesti u pitanje mogućnost svakog pojedinačnog tijela da izravno surađuje s drugim nadležnim tijelima država članica.
- (21) Kako bi se osigurala sukladnost s odredbama članka 32. stavka 3. o načelima javnog nadzora, smatra se da neaktivni revizor posjeduje potrebno znanje o područjima vezanima uz zakonsku reviziju na temelju njegovih prethodnih stručnih vještina ili, alternativno, zato što poznaje bar jedno od područja iz članka 8.
- (22) Ovlaštenog revizora i revizorsko društvo trebala bi odrediti glavna skupština dioničara ili članova društva nad kojim se revizija obavlja. Radi zaštite neovisnosti revizora, važno je osigurati da je otpust revizora moguć isključivo onda kada za to postoje opravdani razlozi i kada se ti razlozi priopće tijelu ili tijelima odgovornima za javni nadzor.
- (23) Budući da su, gledano s gospodarskog aspekta, subjekti od javnog interesa vidljiviji i važniji, pri reviziji njihovih godišnjih ili konsolidiranih izvješća trebali bi se primjenjivati stroži uvjeti.

▼B

- (24) Revizorski odbori i učinkovit sustav unutarnje kontrole pridonose smanjenju financijskog i operativnog rizika te rizika koji proizlaze iz nepoštovanja propisa, ali i unapređuju kvalitetu financijskih izvještaja. Države članice mogle bi u obzir uzeti Preporuku Komisije od 15. veljače 2005. o ulozi neizvršnih i nadzornih direktora trgovačkih društava čije dionice kotiraju na burzi te o odborima (nadzornog) odbora ⁽¹⁾ koja propisuje način ustrojavanja i funkciju revizorskog odbora. Države članice mogu utvrditi da funkcije koje se pripisuju revizorskom odboru ili tijelu koje obavlja iste funkcije mogu obavljati upravno ili nadzorno tijelo kao cjelina. Uzimajući u obzir dužnosti revizorskog odbora iz članka 41., ovlašteni revizor ili revizorsko društvo nikako ne bi trebali biti podređeni odboru.
- (25) Države članice također mogu odlučiti da od zahtjeva za potrebom postojanja revizorskog odbora izuzmu subjekte od javnog interesa koji predstavljaju društva za zajednička ulaganja čijim se prenosivim vrijednosnicama trguje na reguliranom tržištu. Kod ove se mogućnosti u obzir uzima činjenica da, u slučajevima gdje društvo za zajednička ulaganja isključivo služi svrsi udruživanja sredstava, uspostavljanje revizorskog odbora nije uvijek primjereno. Financijsko izvješćivanje i povezani rizici ne mogu se usporediti s onima u drugih subjekata od javnog interesa. Nadalje, društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosnice (UCITS) i njihova upravljačka društva djeluju u strogo definiranom regulatornom okruženju i podliježu specifičnim upravljačkim mehanizmima, primjerice kontrolama koje provodi njihov skrbnik. Za ona društva za zajednička ulaganja koja nisu usklađena s Direktivom 85/611/EEZ ⁽²⁾, ali podliježu zaštitnim mjerama iz te Direktive, u ovom bi se konkretnom slučaju državama članicama trebalo omogućiti da takvim društvima osiguraju jednak tretman kao što ga imaju društva za zajednička ulaganja koja su usklađena sa Zajednicom.
- (26) Radi jačanja neovisnosti revizora subjekata od javnog interesa, glavni bi se revizijski partner(i) koji obavlja(ju) reviziju tih subjekata trebao/trebali izmjenjivati. Da bi se organizirala takva izmjena, države članice trebaju zahtijevati izmjenu glavnog revizijskog partnera/glavnih revizijskih partnera koji obavljaju reviziju subjekta pri čemu se revizorskoj tvrtci s kojom je/su glavni revizijski partner(i) povezan(i) omogućuje da nastavi biti ovlašteni revizor tog subjekta. Kada država članica procijeni da je to primjereno za ostvarivanje postavljenih ciljeva, ona kao alternativu može zahtijevati promjenu revizorskog društva ne dovodeći u pitanje članak 42. stavak 2.

⁽¹⁾ SL L 52, 25.2.2005., str. 51.

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 85/611/EEZ od 20. prosinca 1985. o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredbi vezanih uz poduzeća za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 375, 31.12.1985., str. 3.); Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.).

▼B

- (27) Međusobna povezanost tržišta kapitala također naglašava potrebu za osiguravanjem visoke kvalitete posla koji obavljaju revizori iz trećih zemalja u vezi s tržištem kapitala Zajednice. Odnosni revizori bi se stoga trebali registrirati kako bi ih se obuhvatilo kontrolama za osiguranje kvalitete te sustavom istraga i sankcija. Odstupanja na temelju uzajamnosti trebala bi biti moguća ovisno o testiranju istovrijednosti koje provodi Komisija u suradnji s državama članicama. U svakom slučaju, reviziju subjekta koji je na reguliranom tržištu izdao prenosive vrijednosnice u smislu točke 14. članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ uvijek bi trebao obavljati revizor koji je registriran u državi članici ili je pod nadzorom nadležnih tijela treće zemlje iz koje dolazi, pod uvjetom da Komisija ili država članica potvrdi da dotična treća zemlja u području načela nadzora, sustava osiguranja kvalitete i sustava istraživanja i sankcija udovoljava svim zahtjevima koji su jednaki zahtjevima Zajednice te da se dogovor zasniva na načelu uzajamnosti. Ako jedna država članica sustav osiguranja kvalitete u drugoj državi ocijeni ekvivalentnim njezinom sustavu osiguranja kvalitete, druge države članice ne moraju prihvatiti tu procjenu, niti bi to trebalo utjecati na odluku Komisije.
- (28) Složenost revizije međunarodnih grupa zahtijeva dobru suradnju između nadležnih tijela država članica i nadležnih tijela trećih zemalja. Države bi članice, stoga, trebale nadležnim tijelima trećih zemalja preko nacionalnih nadležnih tijela osigurati pristup radnim papirima i drugim dokumentima. Radi zaštite prava odnosnih stranaka i istovremenog olakšavanja pristupa navedenim papirima i dokumentima, državama članicama trebalo bi se dopustiti da nadležnim tijelima trećih zemalja koja su primila suglasnost nacionalnih nadležnih tijela odobre izravan pristup navedenoj dokumentaciji. Jedan od važnih kriterija za odobravanje pristupa je činjenica udovoljavaju li nadležna tijela trećih zemalja uvjetima koje je Komisija proglasila primjerenima. U očekivanju takve odluke Komisije, i ne dovodeći istu u pitanje, procjenu o tome jesu li zahtjevi primjereni donose države članice.
- (29) Objava podataka iz članaka 36. i 47. trebala bi se odvijati u skladu s pravilima o prijenosu osobnih podataka u treće zemlje kako je propisano Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka ⁽¹⁾.
- (30) Mjere potrebne za provedbu ove Direktive trebale bi se donijeti u skladu s Odlukom 1999/468/EZ te uzimajući u obzir deklaraciju Komisije u Europskom parlamentu o provedbi zakonodavstva o financijskim uslugama od 5. veljače 2002.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

▼B

- (31) Europskom parlamentu trebao bi se dati rok od tri mjeseca od prvog prijenosa izmjena zakonskog nacrtu do provedbe mjera te mu na taj način omogućiti da iste razmotri i o njima da svoje mišljenje. Međutim, u hitnim i opravdanim slučajevima trebala bi postojati mogućnost da se navedeno razdoblje skрати. Ako unutar tog razdoblja Europski parlament donese rezoluciju, Komisija bi iznova trebala razmotriti izmjene ili mjere iz zakonskog nacrtu.
- (32) Budući da ciljeve ove Direktive – tj. propisivanje primjene jedinstvenog skupa međunarodnih revizijskih standarda, ažuriranje zahtjeva o izobrazbi, definiranje profesionalne etike i tehničke provedbe suradnje između nadležnih tijela država članica te između tih tijela i tijela trećih zemalja čiji je cilj daljnje unapređivanje i usklađivanje kvalitete zakonske revizije u Zajednici te olakšavanje suradnje između država članica i suradnje s trećim zemljama radi jačanja povjerenja u zakonsku reviziju – države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri te se stoga zbog opsega i učinaka ove Direktive mogu bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka, ova Direktiva ne prelazi nužne okvire koji su potrebni za postizanje navedenih ciljeva.
- (33) Radi osiguravanja veće transparentnosti odnosa između ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i subjekta nad kojim se revizija obavlja, potrebno je izmijeniti direktive 78/660/EEZ i 83/349/EEZ tako da se propiše objavljivanje naknade za obavljanu reviziju te naknade za nerevizijske usluge u bilješkama uz godišnje i konsolidirane financijske izvještaje.
- (34) Direktivu 84/253/EEZ trebalo bi staviti izvan snage jer ne sadrži cjeloviti skup pravila za osiguravanje primjerene revizijske infrastrukture, primjerice javni nadzor, disciplinske sustave i sustave za osiguranje kvalitete, te zbog toga što izričito ne propisuje regulatornu suradnju između država članica i trećih zemalja. Radi pravne sigurnosti, potrebno je izričito navesti da se ovlašteni revizori i revizorska društva koji su odobrenje dobili u skladu s Direktivom 84/253/EEZ smatraju nositeljima odobrenja u skladu s ovom Direktivom,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

SADRŽAJ I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o zakonskoj reviziji godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

▼ M3

Članak 29. ove Direktive ne primjenjuje se na zakonsku reviziju godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa osim ako je tako određeno u Uredbi (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

▼ B*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

▼ M3

1. „zakonska revizija” znači revizija godišnjih financijskih izvještaja ili konsolidiranih financijskih izvještaja u onoj mjeri u kojoj se:
  - (a) to zahtijeva na temelju prava Unije;
  - (b) to zahtijeva na temelju nacionalnog prava s obzirom na male poduzetnike;
  - (c) ona dobrovoljno obavlja na zahtjeva malih poduzetnika koji ispunjavaju nacionalne zakonske zahtjeve koji su jednakovrijedni zahtjevima u vezi s revizijom na temelju točke (b), ako su nacionalnim zakonodavstvom takve revizije definirane kao zakonske revizije;

▼ B

2. „ovlašteni revizor” fizička znači osoba kojoj je u skladu s ovom Direktivom izdano odobrenje nadležnih tijela za obavljanje zakonske revizije;
3. „revizorsko društvo” znači pravna osoba ili neki drugi subjekt bez obzira na njegov pravni oblik kojemu je u skladu s ovom Direktivom izdano odobrenje nadležnih tijela za obavljanje zakonske revizije;

▼ M3

4. „subjekt za obavljanje revizije u trećim zemljama” znači subjekt, bez obzira na njegov pravni oblik, koji provodi revizije godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja društva koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji, osim subjekta koje je registriran kao revizorsko društvo u bilo kojoj državi članici kao rezultat ovlaštenja u skladu s člankom 3.;
5. „revizor iz treće zemlje” znači fizička osoba koja obavlja revizije godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja društva koje je ima poslovni nastan u trećoj zemlji, osim osobe koja je registrirana kao ovlašteni revizor u bilo kojoj državi članici kao rezultat ovlaštenja u skladu s člancima 3. i 44.;

▼ B

6. „revizor grupe” znači ovlašteni revizor(i) ili revizorsko društvo (revizorska društva) koji ili koje (koja) obavlja(ju) zakonsku reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja;

7. „mreža” znači šira struktura:

— koja je usmjerena na suradnju i kojoj pripada ovlašteni revizor ili revizorsko društvo, te

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa (SL L 158, 27.5.2014., str. 77.).

▼ B

- koja je jasno usmjerena na podjelu dobiti i troškova ili podjelu zajedničkog vlasništva, nadzora ili uprave, zajedničke politike i postupaka za kontrolu kvalitete, zajedničke poslovne strategije, korištenje zajedničkog zaštićenog imena ili značajnog dijela stručnih resursa;
8. „povezano društvo revizorskog društva” znači poduzeće bez obzira na njegov pravni oblik koje je povezano s revizorskim društvom putem zajedničkog vlasništva, nadzora ili uprave;
  9. „revizorsko izvješće” znači izvješće iz članka 51.a Direktive 78/660/EEZ i članka 37. Direktive 83/349/EEZ, a izdaje ga ovlašteni revizor ili revizorsko društvo;

▼ M3

10. „nadležna tijela” znači zakonom određena tijela koja su nadležna za reguliranje i/ili nadzor ovlaštenih revizora ili revizorskih društava ili posebne vidove njihovog reguliranja i/ili nadzora; izraz „nadležno tijelo” u konkretnom članku znači tijelo koje je odgovorno za funkcije iz tog članka.;

▼ B

12. „međunarodni računovodstveni standardi” znače Međunarodni računovodstveni standardi (MRS), Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja (MSFI) i povezana Tumačenja (Odbor za tumačenje standarda i Odbor za tumačenje međunarodnog računovodstvenog izvješćivanja), naknadne izmjene tih standarda i povezana tumačenja te buduće standarde i povezana tumačenja koje izda ili usvoji Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB);

▼ M3

13. „subjekti od javnog interesa” znači:
  - (a) subjekti koje regulira zakonodavstvo države članice i čijim se prenosivim vrijednosnicama trguje na reguliranom tržištu bilo koje države članice u smislu članka 4. stavka 1. točke 14. Direktive 2004/39/EZ;
  - (b) kreditne ustanove kako su definirane u članku 3. točki 1. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ osim onih navedenih u članku 2. te Direktive;
  - (c) osiguravajuća društva u smislu članka 2. stavka 1. Direktive 91/674/EEZ; ili
  - (d) subjekti koje su države članice odredile kao subjekte od javnog interesa, primjerice poduzeća koja su zbog prirode svojeg poslovanja, svoje veličine ili broja zaposlenika od velikog javnog značaja;

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176., 27.6.2013., str. 338.).

▼ B

14. „zadruga” znači Europska zadruga kako je određeno člankom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1435/2003 od 22. srpnja 2003. o Statutu Europske zadruge (SCE) ⁽¹⁾ ili neka druga zadruga za koju zakonodavstvo Zajednice predviđa zakonsku reviziju, primjerice kreditne ustanove kako je određeno točkom 1. članka 1. Direktive 2000/12/EZ i osiguravajuća društva u smislu članka 2. stavka 1. Direktive 91/674/EEZ;

▼ M3

15. „subjekt koji ne obavlja revizijsku djelatnost” znači fizička osoba koja tijekom svojeg angažmana u upravljanju sustavom javnog nadzora te tijekom razdoblja od tri godine neposredno prije tog angažmana nije provodila zakonske revizije, nije imala glasačka prava u revizorskom društvu, nije bila član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela revizorskog društva te nije bila zaposlena ili na neki drugi način povezana s revizorskim društvom;

▼ B

16. „glavni revizijski partner(i)” znači (znače):
- (a) ovlaštenu revizor(i) koje(g) revizorsko društvo odredi za sudjelovanje u obavljanju određene revizije kao glavnu odgovornu osobu/glavne odgovorne osobe za obavljanje zakonske revizije u ime revizorskog društva; ili
  - (b) u slučaju revizije grupe, barem ovlaštenu revizor(i) koje(g) revizorsko društvo odredi glavnom odgovornom osobom (glavnim odgovornim osobama) za izvođenje zakonske revizije na razini grupe te ovlaštenu revizor(i) određen(i) glavnim odgovornim osobama na razini glavnih ovisnih društava; ili
  - (c) ovlaštenu revizor(i) koji potpisuje (potpisuju) revizorsko izvješće;

▼ M3

17. „srednji poduzetnici” znači poduzetnici iz članka 1. stavka 1. i članka 3. stavka 3. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
18. „mali poduzetnici” znači poduzetnici iz članka 1. stavka 1. i članka 3. stavka 2. Direktive 2013/34/EU;
19. „matična država članica” znači država članica u kojoj je ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu izdano ovlaštenje za rad u skladu s člankom 3. stavkom 1.;
20. „država članica domaćin” znači država članica u kojoj ovlaštenu revizor, ovlašten u svojoj matičnoj državi članici, također traži ovlaštenje u skladu s člankom 14. ili država članica u kojoj revizorsko društvo ovlašteno od matične države članice također traži da bude registrirano ili je registrirano u skladu s člankom 3.a.

⁽¹⁾ SL L 207, 18.8.2003., str. 1.

⁽²⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima o određenim vrstama obveza o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

▼ B

POGLAVLJE II.

ODOBRAVANJE, STALNA IZOBRAZBA I UZAJAMNO PRIZNAVANJE

*Članak 3.***Odobranje ovlaštenih revizora i revizorskih društava**

1. Zakonsku reviziju obavljaju isključivo ovlašteni revizori i revizorska društva koji imaju odobrenje države članice koja zahtijeva obavljanje zakonske revizije.

▼ M3

2. Svaka država članica određuje nadležno tijelo kao tijelo odgovorno za izdavanje odobrenja ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima.

▼ B

3. Ne dovodeći u pitanje članak 11., nadležna tijela država članica mogu izdati odobrenje za ovlaštene revizore isključivo fizičkim osobama koje ispunjavaju barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 10.

4. Nadležna tijela država članica odobrenje za revizorska društva mogu izdati isključivo onim subjektima koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

(a) fizičke osobe koje obavljaju zakonske revizije u ime revizorskog društva moraju ispunjavati barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 12. te ih kao ovlaštene revizore mora odobriti odnosna država članica;

▼ M3

(b) većinsko pravo glasa u subjektu moraju imati revizorska društva s odobrenjem bilo koje od država članica ili fizičke osobe koje ispunjavaju barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 12. Države članice mogu propisati da takve fizičke osobe moraju imati odobrenje i u nekoj drugoj državi članici. Za potrebe zakonske revizije zadruga, štednih banaka i sličnih subjekata kako su navedeni u članku 45. Direktive 86/635/EEZ, društva-kćeri ili pravnog sljednika zadruge, štedne banke ili sličnog subjekta kako su navedeni u članku 45. Direktive 86/635/EEZ, države članice mogu utvrditi druge posebne odredbe u vezi s glasačkim pravima;

▼ B

(c) većina – a najviše 75 % – članova upravnog ili rukovodećeg tijela subjekta moraju biti revizorska društva s odobrenjem u nekoj od država članica ili fizičke osobe koje ispunjavaju barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 12. Države članice mogu propisati da takve fizičke osobe također moraju imati odobrenje i u nekoj drugoj državi članici. Kada navedena tijela nemaju više od dva člana, jedan član mora ispunjavati bar uvjete propisane ovom točkom;

(d) društvo mora ispunjavati uvjet propisan člankom 4.

▼ B

Države članice dodatne uvjete mogu propisati isključivo u vezi točke (c). Takvi su uvjeti razmjerni ciljevima koji se žele postići i ne smiju prelaziti okvire nužno potrebnoga.

▼ M3*Članak 3.a***Priznavanje revizorskih društava**

1. Odstupajući od članka 3. stavka 1., revizorsko društvo s ovlaštenjem jedne države članice ima pravo obavljati zakonske revizije u drugoj državi članici pod uvjetom da glavni partner za reviziju koji provodi zakonsku reviziju u ime revizorskog društva postupa u skladu s člankom 3. stavkom 4. točkom (a) u državi članici domaćinu.

2. Revizorsko društvo koje želi obavljati zakonske revizije u državi članici koja nije njegova matična država članica, mora se registrirati kod nadležnog tijela u državi članici domaćinu u skladu s člancima 15. i 17.

3. Nadležno tijelo u državi članici domaćinu dužno je registrirati revizorsko društvo ako se uvjerilo da je revizorsko društvo registrirano kod nadležnog tijela u matičnoj državi članici. Ako se država članica domaćin namjerava osloniti na potvrdu kojom se dokazuje registracija revizorskog društva u matičnoj državi članici, nadležno tijelo u državi članici domaćinu može zahtijevati da potvrda izdana od nadležnog tijela u matičnoj državi članici ne bude biti starija od tri mjeseca. Nadležno tijelo u državi članici domaćinu obavješćuje nadležno tijelo u matičnoj državi članici o registraciji revizorskog društva.

▼ B*Članak 4.***Dobar ugled**

Nadležna tijela države članice odobrenje smiju izdati isključivo fizičkim osobama ili društvima dobrog ugleda.

*Članak 5.***Povlačenje odobrenja**

1. Odobrenje izdano ovlaštenom revizoru ili revizijskom društvu povlači se ako dođe do ozbiljnog narušavanja dobrog ugleda te osobe ili društva. Međutim, države članice mogu utvrditi razumno razdoblje za ispunjavanje uvjeta o dobrom ugledu.

2. Odobrenje revizorskog društva povlači se ako više nije ispunjen bilo koji od uvjeta iz članka 3. stavka 4. točaka (b) i (c). Međutim, države članice mogu utvrditi razumno razdoblje za ispunjavanje navedenih uvjeta.

▼ M3

3. Kada je odobrenje izdano ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu povučeno iz bilo kojeg razloga, nadležno tijelo matične države članice u kojoj je ovlaštenje povučeno priopćuje tu činjenicu i navodi razloge za povlačenje odgovarajućim nadležnim tijelima država članica domaćina u kojima su ovlašteni revizor ili revizorsko društvo također registrirani u skladu s člankom 3.a, člankom 16. stavkom 1. točkom (c) i člankom 17. stavkom 1. točkom (i).

▼B*Članak 6.***Obrazovne kvalifikacije**

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 11., fizičkoj se osobi može odobriti obavljanje zakonske revizije samo ako je završila stupanj obrazovanja potreban za upis na sveučilište ili postigla ekvivalentnu razinu obrazovanja, završila tečaj teorijskog osposobljavanja, zaključila praktično osposobljavanje i položila stručni ispit koji odgovara završnom ispitu na sveučilištu, a koji je organizirala ili koji priznaje država članica o kojoj je riječ.

▼M3

Nadležna tijela iz članka 32. međusobno surađuju s ciljem postizanja usklađenja zahtjeva određenih u ovom članku. Pri takvoj suradnji nadležna tijela uzimaju u obzir kretanja u obavljanju revizije i revizijskoj struci te posebno usklađenje koje je već postignuto u struci. Ona surađuju s Odborom europskih tijela za nadzor revizora (CEAOB) i nadležnim tijelima iz članka 20. Uredbe (EU) br. 537/2014 ako je takvo usklađenje povezano sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa.

▼B*Članak 7.***Stručni ispit**

Stručni ispit iz članka 6. jamči potrebnu razinu teorijskog znanja o područjima relevantnim za zakonsku reviziju te sposobnost primjene tog znanja u praksi. Barem dio tog ispita provodi se u pisanom obliku.

*Članak 8.***Provjera teorijskog znanja**

1. Provjera teorijskog znanja iz ispita obuhvaća posebno sljedeća područja:

- (a) opću računovodstvenu teoriju i načela;
- (b) pravne propise i standarde vezane uz pripremu godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja;
- (c) međunarodne računovodstvene standarde;
- (d) financijsku analizu;
- (e) računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo;
- (f) upravljanje rizikom i unutarnju kontrolu;
- (g) reviziju i stručne vještine;
- (h) pravne propise i profesionalne standarde vezane uz zakonsku reviziju i ovlaštene revizore;

▼M3

- (i) međunarodni revizijski standardi iz članka 26.;

▼B

- (j) profesionalnu etiku i neovisnost.

▼ B

2. Provjera obuhvaća i sljedeća područja u mjeri u kojoj su ona relevantna za reviziju:

- (a) pravo društava i upravljanje društvima;
- (b) stečajno pravo i slične postupke;
- (c) porezno pravo;
- (d) građansko i trgovačko pravo;
- (e) socijalno pravo i pravo zapošljavanja;
- (f) informatiku i računalne sustave;
- (g) poslovnu, opću i financijsku ekonomiju;
- (h) matematiku i statistiku;
- (i) osnovna načela financijskog upravljanja društvima.

▼ M3**▼ B***Članak 9.***Izuzeca**

1. Iznimno od odredbi članka 7. i 8., država članica može odrediti da se osoba koja je položila sveučilišni ili ekvivalentni ispit ili koja je stekla sveučilišnu diplomu ili ekvivalentnu stručnu spremu u jednom ili više područja iz članka 8. može izuzeti od provjere teorijskog znanja o područjima obuhvaćenima spomenutim ispitom ili diplomom.

2. Iznimno od odredbi članka 7., država članica može odrediti da se osoba koja je stekla sveučilišnu diplomu ili ekvivalentnu stručnu spremu iz jednog ili više područja iz članka 8. može izuzeti od provjere sposobnosti da svoje teorijsko znanje o tim područjima primijeni u praksi, ako je ista završila praktično osposobljavanje iz tih područja te je to osposobljavanje potvrđeno ispitom ili diplomom koju država članica priznaje.

*Članak 10.***Praktično osposobljavanje****▼ M3**

1. Da bi se osigurala sposobnost primjene teorijskog znanja u praksi, čija se provjera provodi u okviru ispita, polaznik mora završiti najmanje trogodišnje praktično osposobljavanje, između ostalog, u reviziji godišnjih financijskih izvještaja, konsolidiranih financijskih izvještaja ili sličnih financijskih izvještaja. Najmanje dvije trećine tog praktičnog osposobljavanja polaznik obavlja kod ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ovlaštenih u bilo kojoj državi članici.

▼ B

2. Države članice dužne su osigurati da ukupno osposobljavanje provode osobe s odgovarajućim jamstvima u pogledu njihove sposobnosti za izvođenje praktičnog osposobljavanja.

▼B*Članak 11.***Kvalifikacije kroz dugoročno praktično iskustvo**

Država članica odobrenje za ovlaštenog revizora može izdati osobi koja ne ispunjava uvjete propisane člankom 6. ako ta osoba može dokazati:

- (a) da je 15 godina radila u struci, što joj je omogućilo da prikupi dovoljno iskustva na području financija, prava i računovodstva te da je položila stručni ispit iz članka 7.; ili
- (b) da je sedam godina radila u struci u navedenim područjima te je uz to završila praktično osposobljavanje iz članka 10. i položila stručni ispit iz članka 7.

*Članak 12.***Kombinacija praktičnog osposobljavanja i teorijske izobrazbe**

1. Države članice mogu propisati da se vrijeme teorijske izobrazbe u područjima iz članka 8. smatra vremenom rada u struci iz članka 11. pod uvjetom da je takvo obrazovanje potvrđeno državno priznatim ispitom. Takva izobrazba ne smije trajati kraće od jedne godine te se na istoj osnovi vremenu rada u struci smiju pribrojiti najviše četiri godine rada.

2. Razdoblje rada u struci i praktičnog osposobljavanja ne smije biti kraće od trajanja tečaja teorijske izobrazbe zajedno s praktičnim osposobljavanjem iz članka 10.

▼M3*Članak 13.***Stalno obrazovanje**

Države članice dužne su osigurati da ovlašteni revizori pohađaju prikladan program stalnog obrazovanja radi održavanja teorijskog znanja, stručnih vještina i vrijednosti na dovoljno visokoj razini te da je nepridržavanje zahtjeva o stalnom obrazovanju podložno primjerenim sankcijama iz članka 30.

*Članak 14.***Izdavanje ovlaštenja ovlaštenim revizorima iz druge države članice**

1. Nadležna tijela utvrđuju postupke za izdavanje odobrenja ovlaštenim revizorima kojima je izdano odobrenje za obavljanje usluga revizije u drugim državama članicama. Ti postupci ne prelaze zahtjev protoka razdoblja prilagodbe kako je definirano u članku 3. stavku 1. točki (g) Direktive 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ ili polaganja provjere osposobljenosti kako je definirana u točki (h) te odredbe.

⁽¹⁾ Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30.9.2005., str. 22).

▼ M3

2. Država članica domaćin odlučuje hoće li podnositelj zahtjeva koji traži ovlaštenje podlijegati razdoblju prilagodbe kako je definirano u članku 3. stavku 1. točki (g) Direktive 2005/36/EZ ili provjeri osposobljenosti kako je definirana u točki (h) te odredbe.

Razdoblje prilagodbe ne prelazi tri godine, a podnositelj zahtjeva podliježe procjeni.

Provjera osposobljenosti koja se provodi na jednom od jezika dopuštenih jezičnim propisima koji se primjenjuju u dotičnoj državi članici domaćinu. Provjerom se provjerava samo odgovarajuće znanje ovlaštenog revizora o zakonima i propisima te države članice domaćina u mjeri u kojoj je ono relevantno za zakonske revizije.

3. Nadležna tijela međusobno surađuju u okviru CEAOB-a s ciljem usklađivanja zahtjeva u vezi s razdobljem prilagodbe i provjerom sposobnosti. Nadležna tijela dužna su povećati transparentnost i predvidljivost zahtjeva. Ona surađuju s CEAOB-om i nadležnim tijelima iz članka 20. Uredbe br. 537/2014 ako je to usklađenje povezano sa zakonskim revizijama subjekata od javnog interesa.

▼ B

POGLAVLJE III.

REGISTRACIJA

*Članak 15.***Javni registar****▼ M3**

1. Svaka država članica dužna je osigurati da su ovlašteni revizori i revizorska društva upisani u javni registar u skladu s člancima 16. i 17. U iznimnim situacijama države članice mogu odstupiti od zahtjeva utvrđenih u ovom članku i članku 16. u vezi s otkrivanjem samo u onoj mjeri koja je potrebna za ublažavanje neposrednih i značajnih prijetnji osobnoj sigurnosti osoba.

▼ B

2. Države članice osiguravaju identifikaciju svakog ovlaštenog revizora i svakog revizorskog društva pomoću zasebnog broja. Podaci o registraciji čuvaju se u registru u elektroničkom obliku i dostupni su javnosti elektroničkim putem.

3. Javni registar također sadržava ime i adresu nadležnih tijela odgovornih za dozvolu iz članka 3., osiguranje kvalitete iz članka 29., za istražne radnje i sankcije za ovlaštene revizore i revizorska društva iz članka 30. i za javni nadzor iz članka 32.

▼B

4. Države članice osiguravaju potpunu operativnost javnog registra do 29. lipnja 2009.

*Članak 16.***Registracija ovlaštenih revizora**

1. Što se tiče ovlaštenih revizora, javni registar, kao minimum, mora sadržavati sljedeće informacije:

- (a) ime, adresu i broj registracije;
- (b) ako je primjenjivo, ime, adresu, adresu internetske stranice i broj registracije revizorskog društva (društava) kod koje (kojih) je zaposlen ovlašten revizor ili s kojim (kojima) je povezan partnerskim odnosom ili na neki drugi način;
- (c) sve ostale registracije kao ovlašten revizor kod nadležnih tijela ostalih država članica i kao revizor u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju (nazive nadležnih tijela za registraciju), te, ako je primjenjivo, broj (brojeve) registracije.

2. Revizori trećih zemalja koji su registrirani u skladu s člankom 45. jasno su navedeni u registru kao takvi, a ne kao ovlašten revizori.

*Članak 17.***Registracija revizorskih društava**

1. Što se tiče revizorskih društava, javni registar, kao minimum, mora sadržavati sljedeće informacije:

- (a) ime, adresu i broj registracije;
- (b) pravni oblik;
- (c) kontaktne informacije, glavnu osobu za kontakt i, ako je potrebno, adresu internetske stranice;
- (d) adresu svakog ureda u državi članici;
- (e) ime i broj registracije svih ovlaštenih revizora koji su zaposleni u revizorskom društvu ili povezani partnerskim odnosom ili na neki drugi način s revizorskim društvom;
- (f) imena i poslovne adrese svih vlasnika i dioničara;
- (g) imena i poslovne adrese svih članova upravnog ili poslovnog tijela;
- (h) ako je potrebno, članstvo u mreži i popis imena i adresa društava članova i povezanih društava ili naznaku mjesta gdje su takve informacije dostupne javnosti;
- (i) svaku ostalu registraciju (registracije) u svojstvu revizorskog društva kod nadležnih tijela drugih država članica i u svojstvu revizorskog subjekta u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju (nazive nadležnih tijela za registraciju) i, prema potrebi, broj(eve) registracije;

▼M3

- (j) ako je to primjenjivo, je li revizorsko društvo registrirano u skladu s člankom 3.a stavkom 3.

▼B

2. Revizorski subjekti trećih zemalja koji su registrirani u skladu s člankom 45. jasno su navedeni u registru kao takvi, a ne kao revizorska društva.

*Članak 18.***Ažuriranje informacija o registraciji**

Države članice osiguravaju da ovlaštene revizori i revizorska društva obavješćuju nadležna tijela odgovorna za javni registar bez nepotrebnog zastoja o svim promjenama informacija koje se nalaze u javnom registru. Registar se nakon obavijesti ažurira bez nepotrebnog odlaganja.

*Članak 19.***Odgovornost za informacije o registraciji**

Informacije koje se pružaju mjerodavnim nadležnim tijelima u skladu s člancima 16., 17. i 18. potpisane su od strane ovlaštenog revizora ili revizorskog društva. Ako nadležno tijelo propiše da se informacije stavljaju na raspolaganje elektroničkim putem, to se, primjerice, može izvršiti pomoću elektroničkog potpisa definiranog u točki 1. članka 2. Direktive 1999/93/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o okviru Zajednice za elektroničke potpise ⁽¹⁾.

*Članak 20.***Jezik**

1. Informacije koje se unose u javni registar sastavljene su na jednom od jezika koje dopuštaju važeća jezična pravila predmetne države članice.

2. Države članice mogu dodatno dopustiti unošenje informacija u javni registar u bilo kojem drugom službenom jeziku/jezicima Zajednice. Države članice mogu zahtijevati da se izvrši ovjera prijevoda predmetnih informacija.

U svim slučajevima predmetna država članica osigurava naznaku u registru radi li se o ovjerenom ili neovjerenom prijevodu.

POGLAVLJE IV.

PROFESIONALNA ETIKA, NEOVISNOST, OBJEKTIVNOST, POVJERLJIVOST I SLUŽBENA TAJNA*Članak 21.***▼M3****Profesionalna etika i skeptičnost****▼B**

1. Države članice osiguravaju da svi ovlaštene revizori i revizorska društva podliježu načelima profesionalne etike, pokrivajući, kao minimum, njihovu funkciju od javnog interesa, njihov integritet i objektivnost te njihovu profesionalnu kompetenciju i dužnu pažnju.

⁽¹⁾ SL L 13, 19.1.2000., str. 12.

▼ M3

2. Države članice dužne su osigurati da se pri obavljanju zakonske revizije ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pridržavaju profesionalne skeptičnosti tijekom revizije te da su svjesni mogućnosti postojanja bitno pogrešnog prikazivanja zbog činjenica ili ponašanja koji ukazuju na nepravilnosti, uključujući prijevaru ili pogreške, neovisno o tome ukazuje li proteklo iskustvo ovlaštenog revizora ili revizorskog društva na iskrenost i integritet uprave subjekta koji je predmet revizije i osoba zaduženih za vođenje tog subjekta.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pridržavaju se profesionalne skeptičnosti, posebno pri provjeravanju procjena upravljačkih struktura u vezi s poštenim vrijednostima, umanjnjem imovine, sredstvima i budućim tokom novca relevantnim za sposobnost subjekta za redovno poslovanje.

Za potrebe ovog članka, „profesionalna skeptičnost” znači pristup koji podrazumijeva pronicljivost, spremnost na prepoznavanje stanja koje može ukazivati na moguće pogrešno prikazivanje zbog pogreške ili prijekare te pažljivu procjenu dokaza prikupljenih tijekom revizije.

▼ B*Članak 22.***Neovisnost i objektivnost**▼ M3

1. Države članice dužne su osigurati da su pri obavljanju zakonske revizije ovlašteni revizor ili revizorsko društvo i svaka fizička osoba u položaju da izravno ili neizravno utječu na rezultat zakonske revizije neovisni o subjektu koji je predmet revizije i da ne sudjeluju u donošenju odluka subjekta koji je predmet revizije.

Neovisnost je obvezna barem tijekom razdoblja koje obuhvaćaju financijski izvještaji koji su predmet revizije i tijekom razdoblja obavljanja zakonske revizije.

Države članice dužne su osigurati da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo poduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurali da pri obavljanju zakonske revizije na njihovu neovisnost ne utječe ni jedan postojeći ili mogući sukob interesa ili poslovanje ili drugi izravni ili neizravni odnosi u koje su uključeni ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koji provode zakonsku reviziju te, ako je primjenjivo, njihova mreža, upravitelji, revizori, zaposlenici i druge fizičke osobe čije su usluge stavljene na raspolaganje ili ih nadzire ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ili bio koja osoba izravno ili neizravno povezana s ovlaštenim revizorom ili revizorskim društvom u vezi s nadzorom.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne provode zakonsku reviziju ako postoji prijetnja samopregleda, koristoljublja, zagovaranja, familijarnosti ili zastrašivanja koja proizlazi iz financijskih, osobnih, poslovnih odnosa, odnosa u vezi sa zaposlenjem ili drugih odnosa između:

— ovlaštenog revizora, revizorskog društva, njegove mreže i bilo koje fizičke osobe u položaju da utječe na rezultat zakonske revizije, i

▼ M3

— subjekta koji je predmet revizije.

zbog koje bi objektivna, razumna i informirana treća strana, uzimajući u obzir primijenjene zaštitne mehanizme, zaključila da je neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva ugrožena.

2. Države članice dužne su osigurati da ovlašteni revizor, revizorsko društvo, njihovi glavni partneri za reviziju, njihovi zaposlenici i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje ili koju nadzire takav ovlašteni revizor ili revizorsko društvo, a koja je izravno uključena u aktivnosti zakonske revizije, te osobe koje su usko povezane s njima u smislu članka 1. stavka 2. Direktive Komisije 2004/72/EZ ⁽¹⁾ ne ostvaruju i nemaju materijalne i izravne koristi ili da nisu uključeni ni u jednu transakciju u vezi s bilo kojim financijskim instrumentom koji je izdao, za koji jamči ili koji na drugi način podržava bilo koji subjekt koji je predmet revizije u okviru njihova raspona aktivnosti zakonske revizije osim interesa koje neizravno ostvaruju putem diversificiranih subjekata za zajednička ulaganja, uključujući upravljane fondove poput mirovinskih fondova ili životnog osiguranja.

▼ B

3. Države članice osiguravaju da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo u revizorskim radnim materijalima dokumentira sve značajne prijetnje neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, kao i zaštitne mehanizme koji su korišteni za ublažavanje tih prijetnji.

▼ M3

4. Države članice dužne su osigurati da osobe ili društva iz stavka 2. ne sudjeluju ili na neki drugi način utječu na rezultate zakonske revizije bilo kojeg pojedinog subjekta koji je predmet revizije ako:

- (a) posjeduju financijske instrumente subjekta koji je predmet revizije, osim interesa koji se neizravno ostvaruju putem diversificiranih subjekata za zajednička ulaganja;
- (b) posjeduju financijske instrumente bilo kojeg subjekta povezanog sa subjektom koji je predmet revizije, čije vlasništvo može uzrokovati ili se može općenito smatrati da uzrokuje sukob interesa, izuzimajući interese koji se neizravno ostvaruju putem diversificiranih subjekata za zajednička ulaganja;
- (c) su nedavno bile zaposlene u subjektu koji je predmet revizije ili imaju poslovne ili neke druge odnose sa subjektom koji je predmet revizije tijekom razdoblja iz stavka 1. koji mogu prouzročiti ili se za njih općenito može smatrati da uzrokuju sukob interesa.

5. Osobe ili društva iz stavka 2. ne smiju tražiti ili primati novčane i nematerijalne darove ili usluge od subjekta koji je predmet revizije ili bilo kojeg subjekta koji je povezan sa subjektom koji je predmet revizije osim ako bi objektivna, razumna i informirana treća strana zaključila da je njihova vrijednost zanemariva ili neznčajna.

⁽¹⁾ Direktiva Komisije 2004/72/EZ od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prihvaćenih tržišnih praksi, definicije povlaštene informacije u odnosu na izvedenice na robu, izrade popisa upućenih osoba, obavještavanja o transakcijama upravitelja i obavještavanja o sumnjivim transakcijama (SL L 162, 30.4.2004., str. 70.).

▼ **M3**

6. Ako je drugi subjekt kupio, pripojio ili stekao subjekt koji je predmet revizije tijekom razdoblja koje obuhvaćaju financijski izvještaji, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo dužni su otkriti i ocijeniti bilo koje postojeće ili nedavne interese ili odnose, uključujući nerevizorske usluge pružene tom subjektu koje bi, uzimajući u obzir dostupne zaštitne mehanizme, mogle ugroziti neovisnost ili sposobnost revizora da nastave s obavljanjem zakonske revizije nakon stupanja na snagu spajanja ili stjecanja.

Što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od tri mjeseca, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo poduzimaju sve korake koji mogu biti potrebni za uklanjanje svih postojećih interesa ili prestanak odnosa koji bi predstavljali prijetnju njihovoj neovisnosti te su dužni, ako je to moguće, usvojiti zaštitne mehanizme kako bi minimizirali bilo kakvu prijetnju njihovoj neovisnosti koja proizlazi iz prethodnih ili postojećih interesa i odnosa.

Članak 22.a

Zapošljavanje bivših ovlaštenih revizora ili zaposlenika ovlaštenih revizora ili revizorskih društava od strane subjekata koji su predmet revizije

1. Države članice dužne su osigurati da ovlašteni revizor ili glavni partner za reviziju koji provodi zakonsku reviziju u ime revizorskog društva prije razdoblja od najmanje jedne godine ili, u slučaju zakonske revizije subjekata od javnog interesa, razdoblja od najmanje dvije godine nakon što su prestali obavljati dužnost ovlaštenog revizora ili glavnog partnera za reviziju u vezi s revizijskim angažmanom:

- (a) ne prihvate ključni rukovodeći položaj u subjektu koji je predmet revizije;
- (b) ako je to primjenjivo, ne postanu članovi revizorskog odbora subjekta koji je predmet revizije ili, ako takav revizorski odbor ne postoji, ne postanu članovi tijela koje obavlja funkciju istovjetnu onoj revizorskog odbora;
- (c) ne postanu neizvršni članovi upravnog tijela ili članovi nadzornog tijela subjekta koji je predmet revizije.

2. Države članice osiguravaju da zaposlenici i partneri osim glavnih partnera za reviziju ovlaštenog revizora ili revizorskog društva koji obavljaju zakonsku reviziju, kao i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje ili koju nadzire takav ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne smiju, ako su takvi zaposlenici, partneri ili druge fizičke osobe osobno ovlašteni za obavljanje djelatnosti ovlaštenih revizora, preuzeti bilo koju dužnost iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) prije razdoblja od najmanje godine dana od razdoblja u kojem su bili izravno uključeni u zakonsku reviziju.

Članak 22.b

Priprema zakonske revizije i procjena prijetnji neovisnosti

Države članice dužne su osigurati da prije prihvaćanja ili nastavka sudjelovanja u zakonskoj reviziji ovlašteni revizor ili revizorsko društvo procijene i dokumentiraju sljedeće:

— ispunjavaju li zahtjeve iz članka 22. ove Direktive,

▼ M3

- postoje li prijetnje njihovoj neovisnosti i zaštitne mehanizme primijenjene kako bi se ublažile te prijetnje,
- imaju li stručne zaposlenika, vrijeme i resurse potrebne za obavljanje zakonske revizije na primjeren način,
- je li, u slučaju revizorskog društva, glavni partner za reviziju odobren kao ovlašten revizor u državi članici koja traži zakonsku reviziju,

Države članice mogu predvidjeti pojednostavljene zahtjeve za revizije iz članka 2. stavka 1. točaka (b) i (c).

▼ B*Članak 23.***Povjerljivost i službena tajna**

1. Države članice osiguravaju da su sve informacije i dokumenti kojima ovlaštene revizore ili revizorsko društvo imaju pristup prilikom provođenja zakonske revizije zaštićeni primjerenim pravilima o povjerljivosti i službenoj tajni.

▼ M3

2. Pravila o povjerljivosti i čuvanju poslovne tajne koja se odnose na ovlaštene revizore ili revizorska društva ne smiju ometati provedbu odredaba ove Direktive ili Uredbe (EU) br. 537/2014.

3. Kada dođe do zamjene jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva drugim ovlaštenim revizorom ili revizorskim društvom, prethodni ovlaštene revizor ili revizorsko društvo dužni su osigurati novom ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu pristup svim relevantnim informacijama koje se odnose na subjekt koji je bio predmet revizije i na posljednju reviziju tog subjekta.

▼ B

4. Ovlaštene revizor ili revizorsko društvo koje više nije angažirano na određenom revizorskom zadatku, kao i prethodni ovlaštene revizor ili revizorsko društvo, i nadalje podliježu odredbama stavaka 1. i 2. vezano uz dotični revizorski zadatak.

▼ M3

5. Ako ovlaštene revizor ili revizorsko društvo obavljaju zakonsku reviziju poduzetnika koji je dio grupe čije se matično društvo nalazi u trećoj zemlji, pravila povjerljivosti i čuvanja poslovne tajne iz ovog članka stavka 1. ne utječu na prenošenje, od strane ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, relevantne dokumentacije o obavljenoj reviziji skupnom revizoru koji se nalazi u trećoj zemlji ako je takva dokumentacija potrebna za obavljanje revizije konsolidiranih financijskih izvještaja matičnog društva.

Ovlaštene revizor ili revizorsko društvo koji provode zakonsku reviziju poduzetnika koji je izdao vrijednosne papire u trećoj zemlji ili koji su dio grupe koja izdaje zakonske konsolidirane financijske izvještaje u trećoj zemlji mogu prosljeđivati radnu dokumentaciju revizije ili druge dokumente u vezi s revizijom tog subjekta koje posjeduju samo nadležnim tijelima u relevantnim trećim zemljama pod uvjetima određenim u članku 47.

▼ M3

Prosljeđivanje podataka skupnom revizoru koji se nalazi u trećoj zemlji u skladu je s poglavljem IV. Direktive 95/46/EZ i primjenjivim nacionalnim pravilima o zaštiti osobnih podataka.

▼ B*Članak 24.***Neovisnost i objektivnost ovlaštenih revizora koji obavljaju zakonsku reviziju u ime revizorskih društava**

Države članice osiguravaju da se vlasnici ili dioničari revizorskog društva kao i članovi upravnih, poslovnih i nadzornih tijela tog društva ili povezanog društva ne miješaju u provođenje zakonske revizije na bilo koji način kojim se dovodi u opasnost neovisnost i objektivnost ovlaštenog revizora koji provodi zakonsku reviziju u ime revizorskog društva.

▼ M3*Članak 24.a***Unutarnja organizacija revizora i revizorskih društava**

1. Države članice dužne su osigurati da se ovlašteni revizor ili revizorsko društvo pridržavaju sljedećih organizacijskih zahtjeva:

- (a) revizorsko društvo dužno je uspostaviti primjerene politike i postupke kako bi osiguralo da se vlasnici ili dioničari, kao i članovi upravnih, upravljačkih i nadležnih tijela društva ili povezanog društva ne miješaju u obavljanje zakonske revizije na bilo koji način kojim se dovodi u opasnost neovisnost i objektivnost ovlaštenog revizora koji provodi zakonsku reviziju u ime revizorskog društva;
- (b) ovlašteni revizor ili revizorsko društvo dužni su raspolagati odgovarajućim administrativnim i računovodstvenim postupcima, mehanizmima unutarnje kontrole kvalitete, djelotvornim postupcima procjene rizika te djelotvornim mjerama nadzora i zaštite sustava za obradu podataka.

Ti mehanizmi unutarnje kontrole kvalitete osmišljeni su kako bi osigurali poštovanje odluka i postupaka na svim razinama revizorskog društva ili radne strukture ovlaštenog revizora.

- (c) ovlašteni revizor ili revizorsko društvo uspostavljaju odgovarajuće politike i postupke kako bi osigurali da njihovi zaposlenici i druge fizičke osobe čije usluge im se stavljaju na raspolaganje ili su pod njihovim nadzorom i koji su direktno uključeni u aktivnosti zakonske revizije posjeduju primjereno znanje i iskustvo za dužnosti koje su im dodijeljene;
- (d) ovlašteni revizor ili revizorsko društvo uspostavljaju odgovarajuće politike i postupke kako bi osigurali da povjeravanje važnih revizorskih funkcija vanjskim izvršiteljima nije provedeno na takav način da umanjuje kvalitetu unutarnje kontrole kvalitete ovlaštenog revizora ili revizorskog društva te sposobnost nadležnih tijela da nadziru ispunjavanje, od strane ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, obveza utvrđenih u ovoj Direktivi i, ako je to primjenjivo, u Uredbi (EU) 537/2014;

▼ M3

- (e) ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo uspostavljaju odgovarajuće i djelotvorne organizacijske i administrativne mehanizme za sprečavanje, identifikaciju, uklanjanje ili upravljanje i otkrivanje prijetnji njihovoj neovisnosti iz članka 22., 22.a i 22.b;
- (f) ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo uspostavljaju odgovarajuće politike i postupke za obavljanje zakonskih revizija, obuku, nadzor i kontrolu aktivnosti zaposlenika te organizaciju strukture revizorskih spisa iz članka 24.b stavka 5.;
- (g) ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo uspostavljaju sustav unutarnje kontrole kvalitete kako bi se zajamčila kvaliteta zakonske revizije.

Sustav kontrole kvalitete obuhvaća barem politike i postupke opisane u točki (f). U slučaju revizorskog društva, za sustav unutarnje kontrole kvalitete odgovorna je osoba koja ima kvalifikaciju ovlaštenog revizora;

- (h) ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo koriste odgovarajuće sustave, resurse i postupke kako bi osigurali kontinuitet i pravilnost u obavljanju aktivnosti zakonske revizije;
- (i) Ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo također uspostavljaju primjerene i djelotvorne organizacijske i administrativne mehanizme za rješavanje i bilježenje incidenata koji imaju ili mogu imati ozbiljne posljedice za integritet njihovih aktivnosti zakonske revizije;
- (j) ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo imaju uspostavljene odgovarajuće politike naknade, uključujući podjelu dobiti, koje omogućuju dovoljno poticaja za učinak kako bi se osigurala kvaliteta revizije. Iznos prihoda koji ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo ostvaruju od pružanja nerevizorskih usluga subjektu koji je predmet revizije nije predmetom ocjene učinka i isplate naknade bilo kojoj osobi koja je uključena u obavljanje revizije ili na nju može utjecati.
- (k) ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo prate i ocjenjuju prikladnost i djelotvornost svojih sustava, mehanizama unutarnje kontrole kvalitete te postupaka uspostavljenih u skladu s ovom Direktivom i, ako je to primjenjivo, Uredbom (EU) br. 537/2014, te poduzimaju primjerene mjere za otklanjanje eventualnih nedostataka. Ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo posebno provode godišnje ocjenjivanje sustava unutarnje kontrole kvalitete iz točke (g). Ovlaštenu revizora ili revizorsko društvo vode evidenciju nalaza dobivenih tim ocjenjivanjem, kao i mjera predloženih za izmjenu sustava unutarnje kontrole kvalitete.

Politike i postupci iz prvog podstavka dokumentiraju se i priopćuju zaposlenicima ovlaštenih revizora ili revizorskog društva.

Države članice mogu predvidjeti pojednostavljene zahtjeve za revizije iz članka 2. točke 1. točaka (b) i (c).

▼ **M3**

Povjeravanje revizorskih funkcija vanjskim izvršiteljima kao što je navedeno u točki (d) ovog stavka ne utječe na obveze ovlaštenog revizora ili revizorskog društva prema subjektu koji je predmet revizije.

2. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo razmatraju dimenziju i složenost svojih aktivnosti pri ispunjavanju zahtjeva u vezi s obvezama iz ovog članka stavka 1.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo moraju moći pokazati nadležnom tijelu da su politike i postupci, osmišljeni u svrhu ostvarivanja takve usklađenosti, primjereni u odnosu na dimenziju i složenost aktivnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva.

*Članak 24.b***Organizacija posla**

1. Države članice dužne su osigurati da revizorsko društvo pri obavljanju zakonske revizije odredi barem jednog glavnog partnera za reviziju. Revizorsko društvo glavnom partneru ili partnerima za reviziju stavlja na raspolaganje dostatne resurse i dostatan broj osoblja koji posjeduju potrebnu stručnost i vještine kako bi na prikladan način mogli obavljati svoje dužnosti.

Osiguranje kvalitete revizije, neovisnost i stručnost glavni su kriteriji pri izboru glavnog partnera ili partnerâ za reviziju od strane revizorskog društva.

Glavni partner ili partneri za reviziju aktivno sudjeluju u obavljanju zakonske revizije.

2. Pri obavljanju zakonske revizije ovlašteni revizor posvećuje dovoljno vremena svom angažmanu te je dužan angažirati dovoljno resursa kako bi na primjeren način mogao obavljati svoje dužnosti.

3. Države članice dužne su osigurati da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo vode evidenciju o bilo kakvom kršenju odredaba ove Direktive i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014. Države članice mogu izuzeti ovlaštene revizore i revizorska društva od te obveze kada se radi o manjim kršenjima. Ovlašteni revizori i revizorska društva također vode evidenciju svih posljedica takvog kršenja, uključujući mjere poduzete kako bi se pristupilo rješavanju tih kršenja te u svrhu izmjene njihova sustava unutarnje kontrole kvalitete. Oni su dužni pripremiti godišnje izvještaje koje sadrži pregled svih poduzetih mjera te to izvještaje dostaviti zaposlenicima.

Ako ovlašteni revizor ili revizorsko društvo traže savjet od vanjskih stručnjaka, dužni su dokumentirati taj zahtjev i primljeni savjet.

4. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo dužni su voditi evidenciju klijenata. Takva evidencija sadrži sljedeće podatke za svakog klijenta revizije:

(a) ime, adresu i mjesto poslovanja;

(b) u slučaju revizorskog društva, ime, odnosno imena, glavnog partnera ili partnere za reviziju;

▼ M3

(c) naknade zaračunate za usluge zakonske revizije te naknade zaračunate za druge usluge u bilo kojoj financijskoj godini.

5. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo otvaraju revizorski spis za svaku zakonsku reviziju.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo moraju dokumentirati barem podatke zabilježene u skladu s člankom 22.b stavkom 1. ove Direktive, i, ako je to primjenjivo, člancima od 6. do 8. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo zadržavaju sve druge podatke i dokumente koji su važni za izvješće iz članka 28. ove Direktive te, ako je to primjenjivo, članka 10. i 11. Uredbe (EU) 537/2014 te za praćenje usklađenosti s ovom Direktivom i drugim primjenjivim pravnim zahtjevima.

Revizorski spis zatvara se najkasnije 60 dana nakon datuma potpisivanja revizorskog izvješća iz članka 28. ove Direktive i, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) 537/2014.

6. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo vode evidenciju svih pisanih žalbi u vezi s obavljanjem zakonskih revizija.

7. Države članice mogu utvrditi pojednostavljene zahtjeve s obzirom na stavke 3. i 6. u vezi s revizijama iz članka 2. točke 1. točaka (b) i (c).

▼ B*Članak 25.***Revizorske naknade**

Države članice osiguravaju postojanje primjerenih pravila kojima se osigurava da naknade za zakonske revizije:

(a) ne ovise o ili ih ne određuje pružanje dodatnih usluga tijelu nad kojim se obavlja revizija;

(b) ne mogu se temeljiti na bilo kojem obliku uvjetovanosti.

▼ M3*Članak 25.a***Opseg zakonske revizije**

Ne dovodeći u pitanje zahtjeve izvješćivanja kako je navedeno u članku 28. ove Direktive i, ako je to primjenjivo, člancima 10. i 11. Uredbe (EU) br. 537/2014, opseg zakonske revizije ne obuhvaća jamčenje buduće održivosti subjekta koji je predmet revizije ili učinkovitosti ili djelotvornosti upravljačkog ili upravnog tijela pri dotadašnjem ili budućem vođenju poslova subjekta.

▼ **B**

POGLAVLJE V.

REVIZORSKI STANDARDI I REVIZORSKA IZVJEŠĆA▼ **M3***Članak 26.***Revizijski standardi**

1. Države članice od ovlaštenih revizora i revizorskih društava zahtijevaju da provode zakonske revizije u skladu s međunarodnim revizijskim standardima koje je donijela Komisija u skladu sa stavkom 3.

Države članice mogu primjenjivati nacionalne revizijske standarde, postupke ili zahtjeve pod uvjetom da Komisija nije donijela međunarodni revizijski standard kojim se uređuje isto pitanje.

2. Za potrebe stavka 1. pojam „međunarodni revizijski standardi” znači Međunarodni revizijski standardi (ISA), Međunarodni standard o kontroli kvalitete (ISQC 1) i drugi povezani standardi koje je izdala Međunarodna federacija računovođa (IFAC) putem Odbora za međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja (IAASB), u mjeri u kojoj su oni relevantni za zakonsku reviziju.

3. Komisija je ovlaštena putem delegiranih akata u skladu s člankom 48.a donijeti međunarodne revizijske standarde iz stavka 1. u području revizijske prakse, neovisnosti i unutarnjih kontrola kvalitete ovlaštenih revizora i revizorskih društava za potrebe primjene tih standarda u Uniji.

Komisija može usvojiti međunarodne revizijske standarde samo ako:

- (a) su oni izrađeni u skladu s propisanim postupcima, pod javnim nadzorom i zadovoljavaju uvjet transparentnosti te su općenito međunarodno prihvaćeni;
- (b) oni pridonose visokoj razini vjerodostojnosti i kvalitete godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s načelima određenima u članku 4. stavku 3. Direktive 2013/34/EU;
- (c) oni doprinose javnom dobru Unije; i
- (d) se njima ne mijenjaju bilo koji zahtjevi iz ove Direktive ili ako oni ne nadopunjuju te zahtjeve, osim onih određenih u poglavlju IV. i člancima 27. i 28.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. drugi podstavak, države članice mogu uvesti revizijske postupke ili zahtjeve uz međunarodne revizijske standarde koje je usvojila Komisija samo

- (a) ako su ti revizijski postupci ili zahtjevi potrebni kako bi se omogućio učinak nacionalnih pravnih zahtjeva povezanih s opsegom zakonskih revizija; ili
- (b) u mjeri potrebnoj kako bi se doprinijelo vjerodostojnosti i kvaliteti financijskih izvještaja.

Države članice o njima obavještavaju Komisiju o postupcima ili zahtjevima revizije najmanje tri mjeseca prije njihova stupanja na snagu ili, u slučaju već postojećih zahtjeva u trenutku donošenja međunarodnog revizijskog standarda, najmanje u roku od tri mjeseca od donošenja relevantnog međunarodnog revizijskog standarda.

▼ **M3**

5. Ako država članica zahtijeva zakonsku reviziju malih poduzetnika, ona može predvidjeti da primjena revizijskih standarda iz stavka 1. bude proporcionalna rasponu i složenosti aktivnosti takvih poduzetnika. Države članice mogu poduzeti mjere kako bi osigurale da se revizijski standardi proporcionalno primjenjuju na zakonske revizije malih poduzetnika.

*Članak 27.***Zakonske revizije konsolidiranih financijskih izvještaja**

1. Države članice osiguravaju da u slučaju zakonske revizije konsolidiranih financijskih izvještaja grupe poduzetnika:

- (a) u odnosu na konsolidirane financijske izvještaje skupni revizor snosi punu odgovornost za revizorsko izvješće iz članka 28. ove Direktive i, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014 te za, ako je to primjenjivo, dodatno izvješće revizorskom odboru kako je navedeno u članku 11. te Uredbe;
- (b) skupni revizor ocijeni reviziju koju je proveo (su proveli) revizor (ili revizori) iz trećih zemalja ili ovlaštenu revizor (ili revizori) i revizorsko tijelo (ili tijela) iz trećih zemalja ili revizorsko društvo (ili društva) za potrebe skupne revizije i bilježi prirodu, vrijeme i opseg posla koji su obavili ti revizori, uključujući, ako je to primjenjivo, pregled relevantnih dijelova revizorske dokumentacije tih revizora od strane skupnog revizora;
- (c) skupni revizor pregleda reviziju koju je proveo (su proveli) revizor (ili revizori) iz trećih zemalja ili ovlaštenu revizor (ili revizori) i revizorsko tijelo (ili tijela) ili revizorsko društvo (ili društva) iz trećih zemalja za potrebe revizije skupine te da to zabilježi.

Dokumentacija koju zadržava skupni revizor mora biti takve prirode da omogućava relevantnom nadležnom tijelu da pregleda rad skupnog revizora.

Za potrebe ovog stavka prvog podstavka točke (c), skupni revizor traži suglasnost revizora(-â) iz treće zemlje, ovlaštenog (ili ovlaštenih) revizora, revizorskog (ili revizorskih) tijela iz trećih zemalja ili revizorskog društva (ili društava) o kojima je riječ za prosljeđivanje relevantne dokumentacije tijekom obavljanja revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, kao uvjet za oslanjanje skupnog revizora na rad tih revizora iz trećih zemalja, ovlaštenog (ili ovlaštenih) revizora, revizorskog (ili revizorskih) tijela iz trećih zemalja ili revizorskog društva (ili društava).

2. Ako skupni revizor ne može poštovati stavak 1. prvi podstavak točku (c), on poduzima prikladne mjere i obavješćuje relevantno nadležno tijelo.

Takve mjere prema potrebi uključuju obavljanje dodatnih zakonskih revizija, izravnim putem ili povjeravanjem takvih zadaća vanjskim izvršiteljima, u odgovarajućem društvu-kćeri.

▼ **M3**

3. Ako skupni revizor podliježe provjeri osiguranja kvalitete ili istrazi u vezi sa zakonskom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja grupe poduzetnika, skupni revizor dužan je, na zahtjev, nadležnom tijelu staviti na raspolaganje relevantnu dokumentaciju koju posjeduje u vezi s revizijom koju su proveli revizor (ili revizori) iz odnosnih trećih zemalja, ovlaštenu revizor (ili revizori), revizorsko tijelo (ili tijela) iz trećih zemalja ili revizorsko društvo (ili društva) za potrebe revizije skupine, uključujući svu radnu dokumentaciju relevantnu za reviziju skupine.

Nadležno tijelo može za potrebe revizije skupine, u skladu s člankom 36., od relevantnih nadležnih tijela zatražiti dodatnu dokumentaciju o reviziji koju su proveli ovlaštenu revizor (ili revizori) ili revizorsko društvo (ili društva).

Ako reviziju matičnog društva ili društva-kćeri koje čini dio određene grupe poduzetnika obavlja/obavljaju revizor (ili revizori) ili revizorsko tijelo (ili tijela) iz treće zemlje, nadležno tijelo može, od relevantnih nadležnih tijela trećih zemalja putem dogovora o suradnji iz članka 47., zatražiti dodatnu dokumentaciju o reviziji koju su obavili revizor (ili revizori) iz trećih zemalja ili revizorsko tijelo (ili tijela) iz trećih zemalja.

Odstupajući od trećeg podstavka, ako reviziju matičnog društva ili društva-kćeri koje čini dio određene grupe poduzetnika obavljaju revizor ili revizori ili revizorska tijela iz trećih zemalja koji nemaju dogovore o suradnji iz članka 47., skupni revizor također je odgovoran, ako se to od njega zahtijeva, za osiguravanje primjerene dostave dodatne dokumentacije o reviziji koju je obavi/su obavili revizor (ili revizori) iz trećih zemalja ili revizorsko tijelo (ili tijela), uključujući radnu dokumentaciju relevantnu za reviziju skupine. Kako bi se osigurala takva isporuka, skupni revizor dužan je zadržati primjerak takve dokumentacije ili dogovoriti s revizorima ili revizorskim tijelima iz trećih zemalja njihov dozvoljen i neograničen pristup takvoj dokumentaciji na zahtjev ili poduzeti bilo koju drugu primjerenu mjeru. Ako zakonski ili neki drugi razlozi onemogućuju da se radna dokumentacija revizije iz treće zemlje prenese skupnom revizoru, dokumentacija koju zadržava skupni revizor mora sadržavati dokaz da je on ili ona poduzeo/poduzela primjerene postupke za ostvarivanje pristupa dokumentaciji revizije i, u slučaju ograničenja koja nisu pravna ograničenja utemeljena na zakonodavstvu treće zemlje, dokaze kojima se podupire postojanje takvih ograničenja.

Članak 28.

Revizorsko izvješćivanje

1. Ovlaštenu revizor (ili revizori) ili revizorsko društvo (ili društva) predstavljaju rezultate zakonske revizije u revizorskom izvješću. Izvješće se priprema u skladu sa zahtjevima revizijskih standarda koji su doneseni na razini Unije ili države članice o kojima je riječ, kako je navedeno u članku 26.

2. Revizorsko izvješće mora biti u pisanom obliku te:

- (a) u njemu mora biti naveden subjekt čiji su godišnji ili konsolidirani financijski izvještaji predmet zakonske revizije; u njemu moraju biti navedeni godišnji ili konsolidirani financijski izvještaji i datum te razdoblje koje oni obuhvaćaju; u njemu mora biti naveden okvir financijskog izvještavanja koji je primijenjen prilikom njihove pripreme;

▼ M3

- (b) mora sadržavati opis opsega zakonske revizije koji mora najmanje sadržavati revizijske standarde koji su se primjenjivali tijekom zakonske revizije;
- (c) mora sadržavati revizorsko mišljenje koje je pozitivno, uvjetno ili negativno te u njemu mora jasno biti navedeno mišljenje ovlaštenog (ili ovlaštenih) revizora ili revizorskog društva (ili društava) o sljedećem:
  - i. pružaju li godišnji financijski izvještaji istinit i pravedan pregled u skladu s relevantnim okvirom financijskog izvještavanja; i
  - ii. prema potrebi, jesu li financijski izvještaji u skladu sa zakonskim propisima.

Ako ovlašteni revizor (ili revizori) ili revizorsko društvo (ili društva) nisu u mogućnosti dati revizorsko mišljenje, izvješće sadrži uskraćeno mišljenje;
- (d) mora upućivati na sva pitanja na koja su ovlašteni revizor (ili revizori) ili revizorsko društvo (ili društva) upozorili bez davanja kvalificiranog revizorskog mišljenja;
- (e) mora sadržavati mišljenje i izjavu koji moraju biti utemeljeni na poduzetim aktivnostima tijekom revizije, iz članka 34. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2013/34/EU;
- (f) mora sadržavati izjavu u vezi s bilo kakvom značajnom neizvjesnošću u vezi s događajima ili okolnostima koji značajno mogu dovesti u pitanje sposobnost subjekta da nastavi s trajnim poslovanjem;
- (g) mora utvrditi mjesto poslovnog nastana ovlaštenog(-ih) revizora(-â) ili revizorskog(-ih) društva(-ava).

Države članice mogu utvrditi dodatne zahtjeve u odnosu na sadržaj revizorskog izvješća.

3. Ako je zakonsku reviziju obavljalo više od jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, ovlašteni revizor (ili revizori) ili revizorsko društvo (ili društva) dužni su usuglasiti se oko rezultata zakonske revizije te podnijeti zajedničko izvješće i mišljenje. U slučaju neslaganja, svaki ovlašteni revizor ili revizorsko društvo iskazuju svoje mišljenje u zasebnom stavku revizorskog izvješća i navode razlog neslaganja.

4. Ovlašteni revizor potpisuje revizorsko izvješće i na njemu navodi datum. Ako revizorsko društvo provodi zakonsku reviziju, revizorsko izvješće mora potpisati barem ovlašteni revizor (ili revizori) koji provodi zakonsku reviziju u ime revizorskog društva. Ako reviziju istodobno obavlja više od jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, revizorsko izvješće moraju potpisati svi ovlašteni revizori ili barem ovlašteni revizori koji su proveli zakonsku reviziju u ime svakog revizorskog društva. U iznimnim slučajevima države članice mogu predvidjeti da takav potpis (ili potpisi) ne mora biti otkriven javnosti ako bi takvo otkrivanje moglo prouzročiti neposrednu i značajnu prijetnju osobnoj sigurnosti bilo koje osobe.

U svakom slučaju, ime te osobe (ili tih osoba) mora biti poznato nadležnim tijelima.

▼ M3

5. Izvješće ovlaštenog revizora ili revizorskog društva o konsolidiranim financijskim izvještajima mora biti u skladu sa zahtjevima određenima u stavcima od 1. do 4. Pri izvješćivanju o usklađenosti izvješća uprave i financijskih izvještaja kako je propisano u stavku 2. točki (e), ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo uzimaju u obzir konsolidirane financijske izvještaje i konsolidirano izvješće uprave. Ako su godišnji financijski izvještaji matičnog društva priloženi konsolidiranim financijskim izvještajima, izvješća ovlaštenih revizora ili revizorskih društava, koja su obvezna na temelju ovog članka, mogu se kombinirati.

▼ B

POGLAVLJE VI.

OSIGURANJE KVALITETE

*Članak 29.***Sustavi osiguranja kvalitete**

1. Sve države članice osiguravaju da svi ovlaštenu revizori i revizorska društva podliježu sustavu osiguranja kvalitete koji, kao minimum, zadovoljava sljedeće kriterije:

▼ M3

(a) sustav osiguranja kvalitete organiziran je na način da je neovisan o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima koji su predmet provjere te je podložan javnom nadzoru;

▼ B

(b) financiranje sustava osiguranja kvalitete je sigurno i ne smije biti ni pod kakvim neprimjerenim utjecajem ovlaštenih revizora ili revizorskih društava;

(c) sustav osiguranja kvalitete ima primjerena sredstva;

(d) osobe koje provode ispitivanje osiguranja kvalitete posjeduju odgovarajuću stručnu naobrazbu i relevantno iskustvo u provođenju zakonske revizije i financijskog izvješćivanja kao i specifično obrazovanje u ispitivanju osiguranja kvalitete;

(e) odabir ispitivača za specifične zadatke ispitivanja osiguranja kvalitete provodi se u skladu s objektivnim postupkom koji je oblikovan tako da osigurava nepostojanje sukoba interesa između ispitivača i ovlaštenog revizora ili revizorskog društva koji se ispituju;

(f) opseg ispitivanja osiguranja kvalitete, uz podršku koju mu pruža primjereno provjeravanje odabranih revizorskih spisa, uključuje ocjenu pridržavanja važećih revizorskih standarda i zahtjeva neovisnosti, kvantitete i kvalitete utrošenih sredstava, zaračunatih revizorskih naknada i unutarnjeg sustava kontrole kvalitete revizorskog društva;

(g) ispitivanje osiguranja kvalitete predmetom je izvješća koje sadrži glavne zaključke ispitivanja osiguranja kvalitete;

▼ M3

(h) provjere osiguranja kvalitete provode se na temelju analize rizika, a u slučaju ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji provode zakonske revizije kako je određeno u članku 2. stavku 1. točki (a) ona se provode najmanje svakih šest godina;

▼ B

- (i) ukupni rezultati sustava osiguranja kvalitete objavljuju se jednom godišnje;
- (j) preporuke ispitivanja kvalitete ovlašteni revizor ili revizorsko društvo primjenjuju u prihvatljivom roku;

▼ M3

- (k) provjere osiguranja kvalitete primjerena su i razmjerna u odnosu na opseg i složenost aktivnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva koji su predmet provjere.

▼ B

U slučaju neprimjene preporuka iz točke (j), ovlašteni revizor ili revizorsko društvo podliježu, prema potrebi, sustavu disciplinskih mjera ili sankcija iz članka 30.

▼ M3

2. Za potrebe stavka 1. točke (e) pri izboru nadzornika primjenjuju se najmanje sljedeći kriteriji:

- (a) nadzornici moraju posjedovati odgovarajuću stručnu naobrazbu i relevantno iskustvo u obavljanju zakonske revizije i financijskom izvještavanju, kao i posebnu obuku u vezi s provjerom osiguranja kvalitete;
- (b) osoba ne smije obavljati posao nadzornika u provjeri osiguranja kvalitete ovlaštenog revizora ili revizorskog društva dok ne isteknu najmanje tri godine od trenutka kada je ta osoba prestala biti partner ili zaposlenik ili na neki drugi način povezana s tim ovlaštenim revizorom ili revizorskim društvom;
- (c) nadzornici izjavljuju da ne postoji sukob interesa između njih i ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji su predmet provjere.

3. Za potrebe stavka 1. točke (k), države članice zahtijevaju od nadležnih tijela da pri provjeri osiguranja kvalitete zakonskih revizija godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja srednjih i malih poduzetnika uzmu u obzir činjenicu da su revizijski standardi, doneseni u skladu s člankom 26., osmišljeni da se primjenjuju na način koji je proporcionalan opsegu i složenosti poslovanja subjekta koji je predmet revizije.

POGLAVLJE VII.

ISTRAŽNE RADNJE I SANKCIJE

Članak 30.

Sustav istražnih radnji i sankcija

1. Države članice osiguravaju djelotvorne sustave istražnih radnji i sankcija za otkrivanje, uklanjanje i sprečavanje neprimjerenog izvršavanja zakonske revizije.

2. Ne dovodeći u pitanje sustave građanskopravne odgovornosti država članica, države članice propisuju djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće sankcije u vezi s ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima ako se zakonska revizija ne provodi u skladu s odredbama donesenim u provedbi ove Direktive i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014.

▼ **M3**

Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi pravila za administrativne sankcije u slučaju kršenja koja su već podložna nacionalnom kaznenom pravu. U tom slučaju one su dužne Komisiju obavijestiti o relevantnim odredbama kaznenog prava.

3. Države članice osiguravaju da se poduzete mjere i sankcije izrečene ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima objavljuju na primjeren način. Sankcije uključuju mogućnost oduzimanja ovlaštenja. Države članice mogu odlučiti da takvo otkrivanje ne sadrži osobne podatke u smislu članka 2. točke (a) Direktive 95/46/EZ.

4. Države članice do 17. lipnja 2016. obavješćuju Komisiju o pravilima iz stavka 2. One su dužne bez odlaganja obavijestiti Komisiju o svakoj njihovoj daljnjoj izmjeni.

*Članak 30.a***Ovlasti sankcioniranja**

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju ovlast poduzimanja i/ili izricanja barem sljedećih administrativnih mjera i sankcija u slučaju kršenja odredaba ove Direktive i, ako je to primjenjivo, Uredbe (EU) br. 537/2014:

- (a) slanje obavijesti kojom se od fizičke ili pravne osobe odgovorne za kršenje zahtijeva da se suzdrži od svakog ponavljanja takvog postupanja;
- (b) sastavljanje javne izjave, u kojoj je naznačena osoba odgovorna za kršenje i priroda kršenja, koja se objavljuje na web-mjestu nadležnih tijela;
- (c) uvođenje privremene zabrane obavljanja zakonskih revizija i/ili potpisivanja revizorskih izvješća, u trajanju do tri godine, ovlaštenom revizoru, revizorskom društvu ili glavnom partneru za reviziju.
- (d) sastavljanje izjave da revizorsko izvješće ne zadovoljava zahtjeve iz članka 28. Direktive ili, ako je to primjenjivo, članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014;
- (e) uvođenje privremene zabrane do tri godine kojom se članu revizorskog društva ili članu upravnog ili upravljačkog tijela subjekta od javnog interesa zabranjuje obavljanje funkcija u revizorskim društvima ili subjektima od javnog interesa;
- (f) izricanje upravnih novčanih kazni protiv fizičkih i pravnih osoba.

2. Države članice dužne su osigurati da nadležna tijela mogu provoditi svoje ovlasti sankcioniranja u skladu s ovom Direktivom i nacionalnim pravom na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) izravno;
- (b) u suradnji s drugim tijelima;
- (c) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.

▼ **M3**

3. Države članice mogu dodijeliti nadležnim tijelima druge ovlasti za izricanje sankcija osim onih iz stavka 1.

4. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu tijelima koja nadziru subjekte od javnog interesa, kada ona nisu određena kao nadležna tijela na temelju članka 20. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014, dodijeliti ovlasti za izricanje sankcija u slučaju kršenja obveze izvješćivanja predviđene tom Uredbom.

*Članak 30.b***Djelotvorna primjena sankcija**

Pri utvrđivanju pravila na temelju članka 30. države članice zahtijevaju da pri određivanju vrste i razine administrativnih sankcija i mjera nadležna tijela moraju u obzir uzeti sve relevantne okolnosti, uključujući, prema potrebi:

- (a) ozbiljnost i trajanje kršenja;
- (b) stupanj odgovornosti odgovorne osobe;
- (c) financijsku snagu odgovorne osobe, na koju primjerice ukazuje ukupni promet odgovornog poduzetnika ili godišnji prihod odgovorne osobe, ako se radi o fizičkoj osobi;
- (d) iznos ostvarene dobiti ili izbjegnutog gubitka odgovorne osobe, ako ih je moguće utvrditi;
- (e) stupanj suradnje odgovorne osobe s nadležnim tijelom;
- (f) prethodna kršenja odgovorne pravne ili fizičke osobe.

Nadležna tijela mogu uzeti u obzir dodatne čimbenike ako su ti čimbenici navedeni u nacionalnom pravu.

*Članak 30.c***Objavljivanje sankcija i mjera**

1. Nadležna tijela, čim je to moguće, na svojem službenom internetskom mjestu objavljuju barem sve administrativne sankcije izrečene zbog kršenja odredaba ove Direktive ili Uredbe (EU) br. 537/2014 s obzirom na koje su sva prava na žalbu iscrpljena ili su istekla, neposredno nakon što je sankcionirana osoba obaviještena o takvoj odluci, uključujući informacije o vrsti i prirodi kršenja i identitetu fizičke ili pravne osobe protiv koje je izrečena sankcija.

Ako države članice dozvoljavaju objavu sankcija protiv kojih je moguće uložiti žalbu, nadležna su tijela također dužna čim je to moguće na svojem službenom internetskom mjestu objaviti informacije o statusu i ishodu žalbe.

▼ **M3**

2. Nadležna tijela izrečene sankcije objavljuju anonimno i na način koji je u skladu s nacionalnim pravom, u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

- (a) kada je, u slučaju da je sankcija izrečena protiv fizičke osobe, objava osobnih podataka nerazmjerna s obvezatnom ranijom procjenom razmjernosti takve objave;
- (b) kada bi objava ugrozila stabilnost financijskih tržišta ili kaznenu istragu koja je u tijeku;
- (c) kada bi objava prouzročila nerazmjernu štetu uključenim institucijama ili pojedincima.

3. Nadležna tijela dužna su osigurati da je bilo kakva objava u skladu sa stavkom 1. proporcionalnog trajanja te ostaje na njihovom službenom internetskom mjestu najkraće pet godina nakon što su prava na žalbu iskorištena ili istekla.

Kod objavljivanja sankcija i mjera i bilo kakvih javnih izjava moraju se poštovati temeljna prava kako su utvrđena u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života i pravo na zaštitu osobnih podataka. Države članice mogu odlučiti da takvo objavljivanje ili bilo kakva javna izjava ne smiju sadržavati osobne podatke u smislu članka 2. točke (a) Direktive 95/46/EZ.

*Članak 30.d***Žalba**

Države članice dužne su osigurati da protiv odluka koje je donijelo nadležno tijelo u skladu s ovom Direktivom i Uredbom (EU) br. 537/2014 postoji pravo na žalbu.

*Članak 30.e***Prijavljivanje kršenja**

1. Države članice dužne su osigurati da budu uspostavljeni djelotvorni mehanizmi kako bi se potaklo prijavljivanje kršenja ove Direktive ili Uredbe (EU) br. 537/2014 nadležnim tijelima.

2. Mehanizmi iz stavka 1. uključuju najmanje sljedeće:

- (a) posebne postupke za primanje prijave kršenja i daljnje aktivnosti u vezi s njima;
- (b) zaštitu osobnih podataka u vezi s osobom koja prijavljuje moguća ili stvarna kršenja te osobom za koju se sumnja da je počinila ili koja je navodno počinila kršenje, u skladu s načelima utvrđenim u Direktivi 95/46/EZ;
- (c) odgovarajuće postupke kako bi se osiguralo pravo okrivljenika na obranu i saslušanje prije donošenja odluke koja se odnosi na njega te pravo da traži djelotvoran pravni lijek pred sudom protiv bilo koje odluke ili mjere koja se odnosi na njega.

▼ M3

3. Države članice dužne su osigurati da revizorska društva uspostave odgovarajuće postupke kako bi njihovi zaposlenici mogli interno i putem posebnog kanala prijaviti potencijalna ili stvarna kršenja ove Direktive ili Uredbe (EU) br. 537/2014.

*Članak 30.f***Razmjena informacija**

1. Nadležna tijela na godišnjoj osnovi dostavljaju CEAOB-u skupne informacije o svim administrativnim mjerama i svim sankcijama određenima u skladu s ovim poglavljem. CEAOB objavljuje te informacije u godišnjem izvješću.

2. Nadležna tijela odmah obavješćuju CEAOB o svim privremenim zabranama iz članka 30.a stavka 1. točaka (c) i (e).

▼ B

POGLAVLJE VIII.

JAVNI NADZOR I REGULATORNI ARANŽMANI MEĐU DRŽAVAMA ČLANICAMA*Članak 32.***Načela javnog nadzora****▼ M3**

1. Države članice organiziraju djelotvoran sustav javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava koji se temelji na načelima iz stavaka od 2. do 7. te određuju nadležno tijelo odgovorno za takav nadzor.

▼ B

2. Svi ovlašteni revizori i revizorska društva podliježu javnom nadzoru.

▼ M3

3. Nadležnim tijelom trebale bi upravljati osobe koje ne obavljaju revizorsku djelatnost, ali raspolažu potrebnim znanjem o područjima relevantnima za zakonsku reviziju. One se biraju u skladu s neovisnim i transparentnim postupkom imenovanja.

Nadležno tijelo može angažirati revizore da obave određene zadaće te mu mogu pomoći i stručnjaci ako je to važno za pravilno ispunjavanje njegovih zadaća. U takvim slučajevima, i revizori i stručnjaci ne smiju biti uključeni u donošenje bilo kakvih odluka nadležnog tijela.

4. Nadležno tijelo ima krajnju odgovornost za nadzor:

- (a) dozvola i registracije ovlaštenih revizora i revizorskih društava;
- (b) donošenja standarda o profesionalnoj etici, nadzoru unutarnje kontrole kvalitete revizorskih društava i reviziji, osim ako su te standarde donijela ili odobrila druga tijela države članice;

▼ M3

- (c) stalnog obrazovanja;
- (d) sustava osiguranja kvalitete;
- (e) istražnih sustava i administrativnih stegovnih sustava.

4.a Države članice određuju jedno ili više nadležnih tijela radi obavljanja zadaća predviđenih ovom Direktivom. Države članice imenuju samo jedno nadležno tijelo koje ima krajnju odgovornost za zadaće iz ovog članka, osim za potrebe zakonske revizije zadruga, štednih banaka ili sličnih subjekata kako je navedeno u članku 45. Direktive 86/635/EEZ, ili društva-kćeri ili pravnog sljednika zadruge, štedne banke ili sličnog subjekta kako je navedeno u članku 45. Direktive 86/635/EEZ.

Države članice obavješćuju Komisiju o imenovanju.

Nadležna tijela moraju se organizirati na način kojim se izbjegava sukob interesa.

4.b Države članice mogu delegirati ili dozvoliti nadležnom tijelu da delegira bilo koju od svojih zadaća drugim tijelima ili organima određenima ili na drugi način zakonom ovlaštenima za obavljanje takvih zadaća.

Delegiranjem se utvrđuju delegirane zadaće i uvjeti pod kojima ih treba obavljati. Tijela ili organi organizirani su na način kojim se izbjegava sukoba interesa.

Ako nadležno tijelo delegira zadaće drugim tijelima ili organima, ono može, ovisno o konkretnom slučaju, ponovno preuzeti te nadležnosti.

5. Nadležno tijelo ima pravo, prema potrebi, pokrenuti i provoditi istražne radnje u vezi s ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima te ima pravo na poduzimanje primjerenih mjera.

Ako nadležno tijelo angažira stručnjake za obavljanje posebnih zadataka, to tijelo dužno je osigurati da ne postoje sukobi interesa između tih stručnjaka i dotičnog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva. Ti stručnjaci moraju ispunjavati iste zahtjeve kao što su oni koji su predviđeni u članku 29. stavku 2. točki (a).

Nadležno tijelo raspolaže potrebnim ovlastima za obavljanje svojih zadaća i odgovornosti na temelju ove Direktive.

6. Nadležno tijelo mora biti transparentno. To uključuje objavljivanje godišnjih programa rada i izvješća o radu.

7. Sustav javnog nadzora na odgovarajući se način financira te su mu na raspolaganju odgovarajući resursi za pokretanje i obavljanje istraga, kako je navedeno u stavku 5. Financiranje sustava javnog nadzora sigurno je i ne ovisi ni o kakvim neprimjerenim utjecajima od strane ovlaštenih revizora ili revizorskih društava.

▼ B*Članak 33.***Suradnja između sustava javnog nadzora na razini Zajednice**

Države članice osiguravaju da regulatorni aranžmani za sustave javnog nadzora omogućavaju djelotvornu suradnju na razini Zajednice vezano uz aktivnosti nadzora država članica. U tom smislu sve države članice određuju jedno tijelo sa specifičnom odgovornošću osiguranja navedene suradnje.

*Članak 34.***Međusobno priznavanje regulatornih aranžmana među državama članicama**

1. Regulatorni aranžmani država članica poštuju načelo zakonodavstva matične države i nadzora države članice u kojoj ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo ima dozvolu, a subjekt nad kojim se provodi revizija sjedište.

▼ M3

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, revizorska društva ovlaštena u jednoj državi članici koja pružaju usluge revizije u drugoj državi članici u na temelju članka 3.a podliježu provjeri osiguranja kvalitete u matičnoj državi članici i nadzoru u državi članici domaćinu u pogledu svake revizije koja se tamo provodi.

2. U slučaju zakonske revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, država članica koja traži zakonsku reviziju ne može u vezi sa zakonskom revizijom postaviti dodatne zahtjeve u pogledu registracije, provjere osiguranja kvalitete, revizijskih standarda, profesionalne etike i neovisnosti ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu koji provode zakonsku reviziju društva-kćeri osnovanog u drugoj državi članici.

3. U slučaju društva čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenom tržištu u određenoj državi članici koja nije ona u kojoj to društvo ima sjedište, država članica u kojoj se trguje tim vrijednosnim papirima ne može nametati bilo kakve dodatne zahtjeve u vezi sa zakonskom revizijom po pitanju registracije, provjere osiguranja kvalitete, revizorskih standarda, profesionalne etike i neovisnosti ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu koje provodi zakonsku reviziju godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja tog društva.

4. Ako su ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo registrirani u bilo kojoj državi članici jer im je dodijeljeno ovlaštenje u skladu s člankom 3. ili člankom 44. i taj ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo dostavlja revizorska izvješća u vezi s godišnjim financijskim izvještajima ili konsolidiranim financijskim izvještajima kako je navedeno u članku 45. stavku 1., država članica u kojoj su ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo registrirani podvrgava tog ovlaštenog revizora ili revizorsko društvo svojim sustavima nadzora, sustavima osiguranja kvalitete te istražnim sustavima i sustavima sankcija.

▼ M3▼ B*Članak 36.***Službena tajna i regulatorna suradnja među državama članicama**▼ M3

1. Nadležna tijela država članica odgovorna za ovlaštenje, registraciju, osiguranje kvalitete, inspekcije i disciplinu, nadležna tijela imenovana u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) br. 537/2014 te relevantna europska tijela za nadzor međusobno surađuju kad god je to potrebno u svrhu izvršavanja svojih odgovornosti i zadaća na temelju ove Direktive i Uredbe (EU) br. 537/2014. Nadležna tijela u državi članici pružaju pomoć nadležnim tijelima u drugim državama članicama i relevantnim europskim tijelima za nadzor. Nadležna tijela posebno razmjenjuju informacije i surađuju u slučaju istraga u vezi s obavljanjem zakonskih revizija.

▼ B

2. Obveza službene tajne odnosi se na sve osobe koje zapošljavaju ili koje su zapošljavala nadležna tijela. Informacije koje su obuhvaćene službenom tajnom ne smiju se objavljivati ni jednoj drugoj osobi ili tijelu vlasti osim na temelju zakona ili drugih propisa određene države članice.

▼ M3

3. Stavak 2. ne sprečava razmjenu povjerljivih informacija između nadležnih tijela. Informacije razmijenjene na taj način obuhvaćene su obvezom čuvanja poslovne tajne kojoj podliježu zaposlenici ili bivši zaposlenici nadležnih tijela. Obveza čuvanja poslovne tajne također se primjenjuje na sve druge osobe kojima su nadležna tijela delegirala zadaće za potrebe određene u ovoj Direktivi.

▼ B

4. Nadležna tijela, na zahtjev i bez neprimjerenog odlaganja, dostavljaju sve informacije potrebne u svrhu iz stavka 1. Prema potrebi, nadležna tijela koja primaju takav zahtjev bez neprimjerenog odlaganja, poduzimaju potrebne mjere kako bi prikupile potrebne informacije. Informacije dostavljene na taj način obuhvaćene su obvezom službene tajne kojoj podliježu osobe koje su zaposlene ili su bile zaposlene kod nadležnih tijela koja su primila te informacije.

Ako nadležno tijelo od kojeg se traži da dostavi informacije ne može dostaviti iste bez neprimjerenog odlaganja, ono obavješćuje nadležno tijelo koje traži informacije o razlozima za to.

Nadležna tijela mogu odbiti djelovati u skladu sa zahtjevom za informacijama kada:

- (a) dostava informacija može negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni red države članice od koje se traže informacije ili dostava informacija krši propise kojima se regulira nacionalna sigurnost; ili

▼ M3

- (b) ako je već započeo sudski postupak u pogledu istih djelovanja i protiv istih osoba pred tijelima države članice od koje se traže informacije; ili
- (c) ako su nadležna tijela države članice od koje se traže informacije već donijela pravomoćnu presudu u pogledu istih djelovanja i istih osoba.

Ne dovodeći u pitanje obveze kojima podliježu u sudskom postupku, nadležna tijela ili europska nadzorna tijela koja primaju informacije na temelju stavka 1. te informacije mogu koristiti samo za izvršavanje svojih zadaća u okviru ove Direktive ili Uredbe (EU) br. 537/2014 te u kontekstu administrativnih ili sudskih postupaka koji se posebno odnose na izvršavanje tih zadaća.

4.a Države članice mogu dozvoliti nadležnim tijelima da prosljeđuju povjerljive informacije namijenjene izvršenju njihovih zadaća nadležnim tijelima odgovornim za nadzor subjekata od javnog interesa, središnjim bankama, Europskom sustavu središnjih banaka i Europskoj središnjoj banci, u njihovom svojstvu monetarnih vlasti, te Europskom odboru za sistemске rizike. Takva tijela ili organe ne smije se sprečavati da priopćavaju nadležnim tijelima informacije koje nadležnim tijelima mogu biti potrebne za obavljanje njihovih dužnosti u okviru Uredbe (EU) br. 537/2014.

▼ B

5. Kada nadležno tijelo zaključi da se na državnom području druge države članice provode, ili su se provodile, aktivnosti koje su u suprotnosti s odredbama ove Direktive, ono obavješćuje nadležno tijelo druge države članice o tom zaključku što je detaljnije moguće. Nadležno tijelo druge države članice poduzima primjerene mjere. Ono obavješćuje nadležno tijelo koje mu je dalo tu informaciju o rezultatu, i, u mjeri u kojoj je to moguće, o značajnom privremenom razvoju situacije.

6. Nadležno tijelo jedne države članice može također tražiti da nadležno tijelo druge države članice provede istragu na državnom području druge države članice.

Ono, nadalje, može tražiti da se određenom broju njegovih službenika dopusti da prati službenike nadležnog tijela druge države članice za vrijeme provođenja istrage.

Istraga u cijelosti podliježe cjelokupnoj kontroli od strane države članice na čijem se državnom području provodi.

Nadležna tijela mogu odbiti djelovati u skladu sa zahtjevom za provođenjem istrage iz prvog podstavka, ili mogu odbiti zahtjev kojim se traži da njihove službenike prate službenici nadležnog tijela druge države članice iz drugog podstavka, u slučaju kada:

▼ M3

- (a) takva istraga može negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni red države članice od koje se traže informacije ili kršiti nacionalne sigurnosne propise; ili;

▼ B

- (b) su već započeli sudski postupci vezano uz ista djelovanja i protiv istih osoba pred nadležnim tijelima države članice od koje se traže informacije; ili
- (c) su nadležna tijela države članice od koje se traže informacije već donijela pravomoćnu presudu vezano uz ista djelovanja tih osoba.

▼ M3

_____

▼ B

POGLAVLJE IX.

POSTAVLJANJE I RAZRJEŠAVANJE

*Članak 37.***Postavljanje ovlaštenih revizora ili revizorskih društava**

1. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo postavljaju se na glavnoj skupštini dioničara ili članova subjekta nad kojim se provodi revizija.
2. Države članice mogu dopustiti alternativne sustave ili modalitete za postavljanje ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, pod uvjetom da ti sustavi ili modaliteti imaju za cilj osigurati neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva od izvršnih članova upravnog tijela ili upravljačkog tijela subjekta nad kojim se provodi revizija.

▼ M3

3. Zabranjuje se svaka ugovorna klauzula kojom se glavnu skupštinu dioničara ili članove subjekta koji je predmet revizije na temelju stavka 1. ograničava da za obavljanje zakonske revizije tog subjekta izaberu određenog ovlaštenog revizora ili revizorsko društvo iz određenih kategorija ili popisa ovlaštenih revizora ili revizorskih društava. Sve takve postojeće klauzule ništavne su.

▼ B*Članak 38.***Razrješenje i ostavka ovlaštenih revizora ili revizorskih društava**

1. Države članice osiguravaju da ovlašteni revizori ili revizorska društva mogu biti razriješeni samo u slučaju opravdanih razloga. Razilaženje u mišljenjima vezano uz računovodstveno postupanje ili revizorske postupke nije opravdani razlog za razrješenje.
2. Države članice osiguravaju da subjekt nad kojim se provodi revizija i ovlašteni revizor ili revizorsko društvo obavijeste nadležno tijelo ili tijela odgovorna za javni nadzor vezano uz razrješenje ili otkaz ovlaštenog revizora ili revizorskog društva tijekom njegova mandata te da navedu primjereno objašnjenje razloga za to.

▼ M3

3. U slučaju zakonske revizije subjekta od javnog interesa, države članice osiguravaju da bude dozvoljeno:

- (a) dioničarima, koji predstavljaju 5 % ili više glasačkih prava ili udjela u kapitalu;

▼ **M3**

- (b) drugim tijelima subjekata koji su predmet revizije ako su određena u skladu s nacionalnim zakonodavstvom; ili
- (c) nadležnim tijelima iz članka 32. ove Direktive ili tijelima određenima u skladu s člankom 20. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, u skladu s člankom 20. stavkom 2. te,

da pred nacionalnim sudom zatraže razrješenje ovlaštenog (ili ovlaštenih) revizora ili revizorskog društva (ili društava) ako za to postoje opravdani razlozi.

POGLAVLJE X.

REVIZORSKI ODBOR*Članak 39.***Revizorski odbor**

1. Države članice dužne su osigurati da svaki subjekt od javnog interesa ima revizorski odbor. Revizorski odbor jest samostalan odbor ili odbor upravnog ili nadzornog tijela subjekta koji je predmet revizije. Čine ga neizršni članovi upravnog tijela i/ili članovi nadzornog tijela subjekta koji je predmet revizije i/ili članovi koje je imenovala glavna skupština dioničara subjekta koji je predmet revizije ili, u slučaju subjekata bez dioničara, ili koje je imenovalo istovjetno tijelo.

Najmanje jedan član revizorskog odbora mora biti stručan u računovodstvu i/ili reviziji.

Članovi odbora kao cjelina moraju posjedovati znanje o sektoru u kojem posluje subjekt koji je predmet revizije.

Većina članova revizorskog odbora neovisna je u odnosu na subjekt koji je predmet revizije. Predsjednika revizorskog odbora imenuju njegovi članovi ili nadzorno tijelo subjekta koji je predmet revizije te je on neovisan od subjekta koji je predmet revizije. Države članice mogu zahtijevati da se predsjednik revizorskog odbora bira godišnje na glavnoj skupštini dioničara subjekta koji je predmet revizije.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, države članice mogu odlučiti da u slučaju subjekata od javnog interesa koji zadovoljavaju kriterije određene u članku 2. stavku 1. točkama (f) i (t) Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ funkcije dodijeljene revizorskom odboru može obavljati upravno ili nadzorno tijelo kao cjelina, pod uvjetom da, u slučaju da je predsjednik takvog tijela izvršni član, on ili ona ne smije obnašati funkciju predsjednika dok takvo tijelo obnaša funkciju revizorskog odbora.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 345, 31.12.2003., str. 64.).

▼ **M3**

Ako je revizorski odbor dio upravnog ili nadzornog tijela subjekta koji je predmet revizije u skladu sa stavkom 1., države članice mogu dozvoliti ili zahtijevati da upravno ili nadzorno tijelo prema potrebi obnaša funkciju revizorskog odbora za potrebe obveza određenih u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) br. 537/2014.

3. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu odlučiti da sljedeći subjekti od javnog interesa nisu obvezni imati revizorski odbor:

- (a) svaki subjekt od javnog interesa koji je društvo-kći u smislu članka 2. točke 10. Direktive 2013/34/EU ako taj subjekt ispunjava zahtjeve određene u stavcima 1., 2. i 5. ovog članka, članka 11. stavaka 1. i 2. te članka 16. stavka 5. Uredbe (EU) br. 537/2014 na razini skupine;
- (b) svaki subjekt od javnog interesa koji je UCITS kako je definiran u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili koji je alternativni investicijski fond (AIF) kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (a) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
- (c) svaki subjekt od javnog interesa čija se jedina djelatnost sastoji od izdavanja vrijednosnih papira koje su osigurani imovinom kako je definirano u članku 2. točki 5. Uredbe Komisije (EZ) br. 809/2004 ⁽³⁾;
- (d) svaka kreditna institucija u smislu članka 3. stavka 1. točke 1. Direktive 2013/36/EU, čije dionice nisu uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu bilo koje države članice u smislu članka 4. stavka 1. točke 14. Direktive 2004/39/EZ i koja je, kontinuirano i opetovano, izdavala samo dužničke vrijednosne papire uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu, pod uvjetom da ukupni nominalni iznos tih vrijednosnih papira ne prelazi iznos od 100 000 000 EUR i da ona nije izdala prospekt na temelju Direktive 2003/71/EZ.

Subjekti od javnog interesa iz točke (c) javnosti objašnjavaju razloge zbog kojih smatraju da nije primjereno da oni imaju bilo revizorski odbor ili upravno ili nadzorno tijelo kojem je povjerena zadaća obavljanja funkcija revizorskog odbora.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i izmjenama Direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te Uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 809/2004 od 29. travnja 2004. o provedbi Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu informacija koje sadrže prospekti te o njihovu obliku, upućivanju na informacije i objavljivanju takvih prospekata i distribuciji oglasa (SL L 149, 30.4.2004., str. 1.).

▼ **M3**

4. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu zahtijevati od subjekta od javnog interesa da nema revizorski odbor ili mu dopustiti da ga nema pod uvjetom da subjekt ima tijelo ili tijela koja obavljaju jednake funkcije kao revizorski odbor, a koje/koja je osnovan/su osnovana i djeluje/djeluju u skladu s odredbama na snazi u državi članici u kojoj je registriran subjekt koji je predmet revizije. U takvom slučaju subjekt objavljuje koje tijelo obavlja te funkcije i koji je sastav tog tijela.

5. Ako su svi članovi revizorskog odbora članovi upravnog ili nadzornog tijela subjekta koji je predmet revizije, država članica može predvidjeti da se revizorski odbor izuzima od zahtjeva neovisnosti utvrđenog u stavku 1.četvrtom podstavku.

6. Ne dovodeći u pitanje odgovornost članova upravnih, upravljačkih ili nadzornih tijela ili drugih članova koji su postavljeni na glavnoj skupštini dioničara subjekta koji je predmet revizije, revizorski odbor, između ostalog:

- (a) obavješćuje upravno ili nadzorno tijelo subjekta koji je predmet revizije o ishodu zakonske revizije te objašnjava na koji je način zakonska revizija doprinijela integritetu financijskog izvještavanja te koja je bila uloga revizorskog odbora u tom procesu;
- (b) prati proces financijskog izvještavanja i dostavlja preporuke ili prijedloge za osiguravanje svog integriteta;
- (c) prati djelotvornost unutarnjih sustava kontrole kvalitete i upravljanja rizikom poduzetnika te, ako je to primjenjivo, njegovu unutarnju reviziju, u pogledu financijskog izvještavanja subjekta koji je predmet revizije, bez kršenja svoje neovisnosti;
- (d) prati zakonsku reviziju godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja, a posebno njezino obavljanje, uzimajući u obzir sve nalaze i zaključke nadležnog tijela u skladu s člankom 26. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 537/2014;
- (e) ispituje i prati neovisnost ovlaštenih revizora ili revizorskih društava u skladu s člancima 22., 22.a, 22.b, 24.a i 24.b ove Direktive te člankom 6. Uredbe (EU) br. 537/2014, a posebno prikladnost pružanja nerevizorskih usluga subjektu koji je predmet revizije u skladu s člankom 5. te Uredbe;
- (f) odgovoran je za postupak izbora ovlaštenog (ili ovlaštenih) revizora ili revizorskog društva (ili društava) te predlaže imenovanje ovlaštenog (ili ovlaštenih) revizora ili revizorskog društva (ili društava) u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 537/2014, osim ako se primjenjuje članak 16. stavak 8. Uredbe (EU) br. 537/2014.

▼ **B**

POGLAVLJE XI.

MEĐUNARODNI ASPEKTI

Članak 44.

Odobrenje revizora iz trećih zemalja

1. Na osnovi uzajamnog reciprociteta, nadležna tijela države članice mogu odobriti revizora iz treće zemlje ovlaštenog revizora ako je dotična osoba podnijela dokaz da ispunjava uvjete ekvivalentne onima koji su utvrđeni u članku 4. i člancima 6. do 13. ove Direktive.

▼ B

2. Prije izdavanja odobrenja revizoru iz treće zemlje koji ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka, nadležna tijela države članice primjenjuju uvjete utvrđene u članku 14. ove Direktive.

*Članak 45.***Registracija i nadzor nad samostalnim revizorima i revizorskim subjektima iz trećih zemalja****▼ M3**

1. Nadležna tijela države članice dužna su, u skladu s člancima 15., 16. i 17., registrirati svakog revizora i revizorsko tijelo iz trećih zemalja ako taj revizor ili revizorsko tijelo iz trećih zemalja dostavlja revizorsko izvješće u vezi s godišnjim ili konsolidiranim financijskim izvještajima poduzetnika koji ima poslovni nastan izvan Unije, a čiji su prenosivi vrijednosni papiri uvršteni u trgovanje na uređenom tržištu te države članice u smislu članka 4. stavka 1. točke 14. Direktive 2004/39/EZ, osim ako poduzetnik o kojem je riječ izdaje isključivo dužničke vrijednosne papire na koje se primjenjuje jedno od sljedećeg:

- (a) uvršteni su u trgovanje na uređenom tržištu kapitala u državi članici u smislu članka 2. stavka 1. točke (c) Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ prije 31. prosinca 2010. i čija je jedinična denominacija najmanje 50 000 EUR na dan izdavanja ili, u slučaju dužničkih vrijednosnih papira u drugoj valuti, čiji je ekvivalent, na dan izdavanja, najmanje 50 000 EUR;
- (b) uvršteni su u trgovanje na uređenom tržištu kapitala u državi članici u smislu članka 2. stavka 1. točke (c) Direktive 2004/109/EZ od 31. prosinca 2010. i čija je jedinična denominacija najmanje 100 000 EUR na dan izdavanja ili, u slučaju dužničkih vrijednosnih papira u drugoj valuti, čiji je ekvivalent, na dan izdavanja, najmanje 100 000 EUR.

▼ B

2. Primjenjuju se članci 18. i 19.

3. Registrirani samostalni revizori i revizorski subjekti iz trećih zemalja podliježu sustavu nadzora u državama članicama, njihovim sustavima provjere kvalitete rada i njihovim istražnim i kaznenim postupcima. Država članica može izuzeti registriranog samostalnog revizora ili revizorski subjekt iz treće zemlje iz svog sustava provjere kvalitete rada ako su tijekom protekle tri godine tijela provjere kvalitete rada neke druge države članice ili te treće zemlje koja su, sukladno članku 46. ove Direktive, ocijenjena kao ekvivalentna, provela provjeru kvalitete rada dotičnog samostalnog revizora ili revizorskog subjekta iz treće zemlje.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 46. ove Direktive, revizorska izvješća o godišnjim financijskim izvještajima ili konsolidiranim izvještajima iz stavka 1. ovog članka koja objave samostalni revizori ili revizorski subjekti iz treće zemlje koji nisu registrirani u državi članici nemaju pravni učinak u toj državi članici.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavaateljima čije su vrijednosnice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu i izmjeni direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

▼ B

5. Država članica može registrirati revizora iz treće zemlje samo ako:

▼ M3

_____

▼ B

(b) većina članova upravnog ili upravljačkog tijela revizorskog subjekta iz treće zemlje udovoljava zahtjevima koji su ekvivalentni onima utvrđenim u člancima 4. do 10. ove Direktive;

(c) samostalni revizor iz treće zemlje koji obavlja usluge revizije u ime revizorskog subjekta iz treće zemlje udovoljava zahtjevima koji su ekvivalentni onima utvrđenim u člancima 4. do 10. ove Direktive;

▼ M3

(d) revizije godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja iz stavka 1. obavljaju se sukladno međunarodnim revizijskim standardima koji su navedeni u članku 26. te zahtjevima utvrđenim u člancima 22., 22.b i 25., ili jednakovrijednim standardima i zahtjevima;

(e) na svojem web-mjestu objavljuje godišnje izvješće o transparentnosti koje obuhvaća informacije iz članka 13. Uredbe (EU) br. 537/2014 ili je sukladno jednakovrijednim propisima za objavljivanje.

5.a Država članica može registrirati revizora iz treće zemlje, samo ako on ili ona zadovoljava zahtjeve određene u stavku 5. točkama (c), (d) i (e) ovog članka.

6. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti primjene ovog članka stavka 5. točke (d), Komisija je ovlaštena donijeti odluke o jednakovrijednosti koja se u njoj navodi putem provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 48. stavka 2. Države članice mogu procjenjivati jednakovrijednost iz stavka 5. točke (d) ovog članka dok Komisija ne donese takvu odluku.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 48.a u svrhu uspostave općih kriterija jednakovrijednosti koje treba primijeniti pri procjeni jesu li revizije financijskih izvještaja iz ovog članka stavka 1. članka provedene u skladu s međunarodnim revizijskim standardima iz članka 26. i zahtjevima utvrđenima u člancima 22., 24. i 25. Pri procjeni jednakovrijednosti na nacionalnoj razini države članice dužne su koristiti kriterije koji su primjenjivi na treće zemlje.

▼ B*Članak 46.***Izuzeće u slučaju ekvivalentnosti**

1. Države članice mogu prestati primjenjivati ili izmijeniti zahtjeve iz članka 45. stavaka 1. i 3. ove Direktive na temelju uzajamnog reciprociteta samo ako samostalni revizori ili revizorski subjekti iz trećih zemalja podliježu sustavima javnog nadzora, provjere kvalitete rada te istražnim i kaznenim postupcima u toj trećoj zemlji koji ispunjavaju zahtjeve ekvivalentne onima iz članaka 29., 30. i 32. ove Direktive.

▼ M3

2. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti primjene stavka 1. ovog članka, Komisija je ovlaštena donijeti odluku o jednakovrijednosti koja se u njemu navodi putem provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 48. stavka 2. Nakon što Komisija utvrdi jednakovrijednost iz stavka 1. ovog članka, države članice mogu odlučiti o djelomičnoj ili potpunoj primjeni te jednakovrijednosti i na taj način odbiti primjenu ili izmijeniti zahtjeve iz članka 45. stavaka 1. i 3. djelomično ili u potpunosti. Države članice mogu procjenjivati jednakovrijednost iz stavka 1. ovog članka ili se osloniti na procjene koje su donijele druge države članice dok Komisija ne donese takvu odluku. Ako Komisija zaključi da uvjet jednakovrijednosti iz stavka 1. ovog članka nije zadovoljen, može dopustiti revizorima iz trećih zemalja i subjektima koji su predmet revizije iz trećih zemalja da nastave sa svojim revizorskim aktivnostima u skladu sa zahtjevima relevantne države članice tijekom odgovarajućeg prijelaznog razdoblja.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 48.a u svrhu utvrđivanja općih kriterija jednakovrijednosti na temelju zahtjeva iz članaka 29., 30. i 32. koji se moraju primjenjivati pri procjeni jesu li sustavi javnog nadzora, osiguranja kvalitete, istražnih radnji i sankcija u trećim zemljama jednakovrijedni sustavima Unije. Države članice koriste takve opće kriterije pri procjeni jednakovrijednosti na nacionalnoj razini u nedostatku odluke Komisije u vezi s predmetnom trećom zemljom.

▼ B

3. Države članice obavješćuju Komisiju:

- (a) o svojim ocjenama ekvivalentnosti iz stavka 2.; te
- (b) o osnovnim elementima svojih dogovora o suradnji s tijelima javnog nadzora, provjere kvalitete rada te tijelima za provođenje istražnih i kaznenih postupaka u trećim zemljama, na temelju stavka 1.

*Članak 47.***Suradnja s nadležnim tijelima iz trećih zemalja****▼ M3**

1. Države članice mogu dozvoliti da se nadležnim tijelima iz treće zemlje proslijedi radna dokumentacija revizije ili drugi dokumenti koje posjeduju ovlaštene revizori ili revizorska društva koje su ona ovlastila te izvješća o inspekciji ili istrazi u vezi s predmetnim revizijama, pod uvjetom da:

- (a) se ta radna dokumentacija revizije ili drugi dokumenti odnose na revizije u društvima koja su izdala vrijednosne papire u toj trećoj zemlji ili su dio grupe koja izdaje zakonom propisane konsolidirane financijske izvještaje u toj trećoj zemlji;

▼ B

- (b) dostava dokumentacije provodi se preko domaćih nadležnih tijela nadležnim tijelima te treće zemlje na njihov zahtjev;
- (c) nadležna tijela dotične treće zemlje udovoljavaju zahtjevima koji su ocijenjeni primjerenima sukladno stavku 3. ovog članka;
- (d) na temelju uzajamnog reciprociteta, postignuti su praktični dogovori među dotičnim nadležnim tijelima;

▼ B

(e) prijenos osobnih podataka u treću zemlju obavlja se sukladno Poglavlju IV. Direktive 95/46/EZ.

2. Praktični dogovori iz stavka 1. točke (d) osiguravaju sljedeće:

(a) nadležna tijela dokazala su opravdanost zahtjeva za revizorskom radnom dokumentacijom i drugim ispravama;

(b) osobe koje su trenutačno u radnom odnosu, ili su ranije bile u radnom odnosu, pri nadležnim tijelima treće zemlje, a koje primaju predmetne informacije podliježu obvezi čuvanja profesionalne tajne;

▼ M3

(ba) zaštita trgovinskih interesa subjekta koji je predmet revizije, uključujući pravo na industrijsko i intelektualno vlasništvo, nije ugrožena;

▼ B

(c) nadležna tijela treće zemlje smiju koristiti radnu dokumentaciju i druge isprave samo s ciljem obavljanja svojih zadaća javnog nadzora, kontrole kvalitete rada te istražnih i kaznenih postupaka koji udovoljavaju zahtjevima koji su ekvivalentni onima iz članaka 29., 30. i 32. ove Direktive;

(d) zahtjev nadležnog tijela treće zemlje za radnom dokumentacijom ili drugim ispravama u posjedu samostalnog revizora ili revizorskog društva može biti odbijen:

— ako bi dostava radne dokumentacije ili drugih isprava imala negativan učinak na suverenitet, sigurnost ili javni poredak Zajednice ili države članice kojoj je upućen zahtjev,

▼ M3

— ako je već započeo sudski postupak u pogledu istih djelovanja i protiv istih osoba pred tijelima države članice od koje se traže informacije, ili

— nadležna tijela države članice od koje se traže informacije već su donijela pravomoćnu presudu u vezi s istim djelovanjima i istim ovlaštenim revizorima ili revizorskim društvima.

3. Kako bi se olakšala suradnja, Komisija je ovlaštena donijeti odluku o primjerenosti iz ovog članka stavka 1. točke (c) putem provedbenih akata. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 48. stavka 2. Države članice donose mjere potrebne za usklađenje s odlukom Komisije.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 48.a u svrhu utvrđivanja općih kriterija primjerenosti, u skladu s kojima Komisija procjenjuje mogu li se nadležna tijela trećih zemalja smatrati prikladnima za suradnju s nadležnim tijelima država članica na razmjeni radne dokumentacije revizije ili drugih dokumenata u posjedu ovlaštenih revizora i revizorskih društava. Opći kriteriji prikladnosti temelje se na zahtjevima iz članka 36. ili temeljno jednakim funkcionalnim rezultatima povezanim s izravnom razmjenom radne dokumentacije revizije ili drugih dokumenata u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava.

▼ B

4. U iznimnim slučajevima, te iznimno od odredbi stavka 1., države članice mogu samostalnim revizorima i revizorskim društvima kojima su izdale dozvolu za obavljanje usluga revizije dopustiti izravnu dostavu radne dokumentacije i drugih isprava nadležnim tijelima neke treće zemlje pod sljedećim uvjetima:

- (a) nadležna tijela u toj trećoj zemlji pokrenula su istragu;
- (b) dostava nije u suprotnosti s obvezama koje su samostalni revizori i revizorska društva dužni ispuniti, a odnose se na dostavu radne dokumentacije i drugih isprava nadležnim tijelima u njihovoj matičnoj državi;
- (c) s nadležnim tijelima u toj trećoj zemlji postignuti su praktični dogovori koji nadležnim tijelima u državama članicama omogućuju izravan pristup, po načelu uzajamnog reciprociteta, radnoj dokumentaciji i drugim ispravama koje posjeduju revizori iz dotične treće zemlje;
- (d) nadležno tijelo treće zemlje koje upućuje zahtjev unaprijed obavještava nadležno tijelo matične države samostalnog revizora ili revizorskog društva o svakom izravnom zahtjevu za informacijama, uključujući i razloge za takav zahtjev;
- (e) poštuju se uvjeti iz stavka 2.

▼ M3

_____

▼ B

6. Države članice obavješćuju Komisiju o praktičnim dogovorima iz stavaka 1. do 4. ovog članka.

POGLAVLJE XII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 48.***Odborski postupak****▼ M3**

1. Komisiji u radu pomaže odbor („Odbor“). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼ M1

2a. Kada se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije, (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

▼ M1

3. Do 31. prosinca 2010. i nakon toga najmanje tri godine, Komisija revidira odredbe vezane uz njezine provedbene ovlasti i podnosi izvješće Europskomu parlamentu i Vijeću o funkcioniranju tih ovlasti. Izvješćem se posebno ispituje potreba Komisije da predloži izmjene ove Direktive kako bi se osiguralo odgovarajuće područje djelovanja provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji. Zaključku o tome je li izmjena potrebna prilaže se detaljno navođenje razloga. Prema potrebi, izvješću treba priložiti i zakonodavni prijedlog za izmjenu odredaba o dodjeli provedbenih ovlasti Komisiji.

▼ M3*Članak 48.a***Izvršavanje ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 26. stavka 3, članka 45. stavka 6., članka 46. stavka 2. i članka 47. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od 16. lipnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti automatski se produžuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 26. stavka 3, članka 45. stavka 6., članka 46. stavka 2. i članka 47. stavka 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 26. stavka 3., članka 45. stavka 6., članka 46. stavka 2. i članka 47. stavka 3. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od [četiri mjeseca] od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

▼ M3▼ B

Članak 50.

Stavljanje izvan snage Direktive 84/253/EEZ

Direktiva 84/253/EEZ stavlja se izvan snage s 29. lipnjem 2006. Upućivanja na tu Direktivu stavljenju izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu.

Članak 51.

Prijelazne odredbe

Dozvole za rad samostalnih revizora ili revizorskih društava koje su izdala nadležna tijela država članica sukladno odredbama Direktive 84/253/EEZ prije stupanja na snagu propisa iz članka 53. stavka 1. ove Direktive smatraju se izdanima sukladno odredbama ove Direktive.

Članak 52.

Minimalna usklađenost

Države članice koje propisuju obvezu provođenja revizije mogu odrediti strože zahtjeve, osim ako ovom Direktivom nije drukčije predviđeno.

Članak 53.

Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo

1. Države članice donose i objavljuju propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 29. lipnja 2008. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
2. Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 54.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 55.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.